

RandKrant

M A A N D B L A D

VOOR DE BEWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

AFGEFEEKANTOOR: 9240 ZELE - P. 29271 • VERSCHIJNT NIET IN AUGUSTUS

Een spreidingsplan om
van wakker te liggen

FiguranDten
Jozef Sluys, de organist van
de Brusselse kathedraal

Hoge boetes geen afdoende remedie
tegen sluikstorten

Koffie onder de kerstboom

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

Verplicht inburgeren zonder helpende hand

Eind oktober besliste de Vlaamse regering dat vanaf 1 april 2004 de inburgering voor anderstalige nieuwkomers op straf van boete verplicht zal zijn. Zo'n opgelegd inburgeringstraject bestaat uit lessen Nederlands, maatschappelijke oriëntatie, d.w.z. informatie over onze samenleving, en een toeleiding naar de arbeidsmarkt. Op zich is met die beslissing niets mis, ware het niet dat de regering zedig de ogen sluit voor het feit dat de middelen en mogelijkheden om anderstalige nieuwkomers een volwaardig inburgeringstraject aan te bieden volstrekt ontoereikend zijn. Het college van burgemeester en schepenen van Vilvoorde luidt niet ten onrechte de alarmbel.

In het Vilvoordse stadhuis hoefde er geen hogere rekenkunde aan te pas te komen om te becijferen dat de verplichte inburgering in de gegeven omstandigheden een onhaalbare kaart is. In een gortdroge persmededeling wijzen Dehaene & co erop dat het Vilvoords stadsbestuur er door een extra inzet van middelen en personeel in slaagt jaarlijks ongeveer 90 nieuwkomers effectief een inburgeringscursus aan te bieden. De totale groep nieuwkomers die jaarlijks alleen al in de 16 gemeenten van de Noordrand neerstrijkt, telt evenwel zo'n 800 mensen, wat er dus op neerkomt dat momenteel slechts 11% van de doelgroep met veel kunst- en vliegwerk wordt bereikt.

Dreigende verfransing

Kunst- en vliegwerk, zo zou men ook de aanpak van de Vlaamse regering kunnen omschrijven om de verplichte inburgering op een draffie te realiseren. Terwijl het aanvankelijk de bedoeling was om het cursusaanbod voor anderstalige nieuwkomers stelselmatig te verhogen zodat iedereen ervan zou kunnen genieten, moet het merendeel van de nieuwkomers het nu stellen met alleen een cursus Nederlands en een versnelde begeleiding naar werk (dat er vaak niet is!), en is er van een cursus maatschappelijke oriëntatie geen sprake meer. Maar zelfs die noodoplossing rammelt langs alle kanten. In de persmededeling van het Vilvoords stadsbestuur luidt het: 'De Vlaamse regering wil meer men-

FOTO: RITA DANIELS

sen kunnen bedienen door nieuwkomers rechtstreeks door te sturen naar de Nederlandse taallessen bij basiseducatie. Dit biedt echter geen oplossing. Het Vilvoords Centrum voor Basiseducatie kent, net zoals de andere centra voor basiseducatie in de rand, sinds jaren een tekort aan capaciteit aan Nederlandse taallessen, ondanks extra ondersteuning in personeel en middelen van de lokale besturen. Mede door een reeks sensibiliseringsacties van het stadsbestuur kent men nu al lange wachtlijsten van nieuwkomers en Franstalige inwoners van de rand die Nederlands willen volgen. Het structurele tekort aan Nederlandse taallessen voor Franstaligen blijft een enorm struikelblok in de strijd tegen de verfransing van de regio. De beslissing van de Vlaamse regering waarbij men nieuwe verplichtingen oplegt zonder nieuwe financiële middelen, zorgt ervoor dat de verdere verfransing van de rand een feit dreigt te worden. Om deze reden dringt het stadsbestuur er bij de Vlaamse regering op aan om snel meer te investeren in Nederlandse taallessen in de rand.'

Schone schijn

Vilvoorde staat niet alleen in zijn kritiek op de aanpak van de inburgering. In zijn toespraak voor de provincieraad in september l.l. ging ook gouverneur Lodewijk De Witte van Vlaams-Brabant uitvoerig op dat thema in. Volgens de gouverneur vallen Franstalige middenklasse-Belgen en internationalen momenteel doorgaans uit de boot bij het doelgroepenbeleid, waardoor men 'vrij spel geeft aan een verdere verfransing en internationalisering van de Vlaamse rand'. Hans Bonte, de Vilvoordse schepenen van Sociale Zaken stelt kort en goed 'dat de Vlaamse regering moet stoppen de schijn op te houden dat ze strijd voert tegen de verfransing in de rand'. Hij meent dat het tegendeel waar is!

JC / HC

Intégration obligatoire sans main secourable

Fin octobre, le gouvernement flamand a décidé qu'à partir du 1er avril 2004 l'intégration serait obligatoire sous peine d'amende pour les nouveaux venus de langue étrangère. Un tel parcours d'intégration imposé consiste en cours de néerlandais, orientation sociale, c.-à-d. information sur notre société, et guidance sur le marché du travail. Pareille décision n'a en soi rien d'anormal, si ce n'est que le gouvernement ferme pudiquement les yeux devant le fait que les moyens et les possibilités pour offrir aux nouveaux venus de langue étrangère un parcours d'intégration de qualité sont totalement insuffisants. Le collège des bourgmestre et échevins de Vilvorde tire, non sans raison, la sonnette d'alarme.

inhoud

december 2003 nr. 11

Leven en welzijn in de rand (8) 4

Een spreidingsplan om van wakker te liggen

Mobiliteit uit het slop (3) 8

Aantrekkelijke bedrijfsvervoerplannen zorgen voor minder auto's

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

FiguranDten 10

Jozef Sluys uit Vlezenbeek is al 30 jaar organist van de Brusselse Sint-Michiels en Sint-Goedelekathedraal. Hij is een musicus in hart en nieren die in Europa tot de absolute top behoort. 'Als je als uitvoerend artiest op een heel hoog niveau wil blijven functioneren, moet je je leven lang elke dag oefenen', zegt hij.

Een extraatje voor de rand 12

Hoge boetes geen afdoende remedie tegen sluikstorten 22

Waterzuivering stuit op dam van bezwaren 26

Koffie onder de kerstboom 29

en ook nog Van Asse tot Zaventem 6 Zonder omwegen 24
Van huizen en tuinen 25 RestaurantDt 28 Gemengde gevoelens 32

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

Floris' kijk op de leuke kant van de rand

Een spreidingsplan om van wakker te liggen

Daedalus, Wakker Tervuren, Zonezes, 25aiR, Actie Oostrand, Sterrebeek 2000, Awacss Wezembeek-Oppem, BUTV (Belgische Unie tegen Vliegtuighinder), Wake Up Tervuren, de actiegroepen tegen de geluidsoverlast van de luchthaven van Zaventem schieten als paddestoelen uit de grond. Het ongenoegen wordt vooral gevoed door de overheid die nu eens beslist de geluidshinder te concentreren en dan weer de overlast over zoveel mogelijk gemeenten wil spreiden. Het feit dat al die actiegroepen vooral storm lopen tegen het gedaver boven hun eigen dak, maakt ze kwetsbaar. Terwijl de discussie zou moeten gaan over de onverenigbaarheid tussen een op volle toeren draaiende nachtelijke economie en het welzijn van 400.000 mensen die in de nabijheid van de luchthaven wonen, wordt er à la tête du client gejongleerd met hier een paar procenten hinder meer en elders een paar procenten minder.

Er komt maar geen einde aan het rumoer rond de luchthaven. Eerst was er het sluimerende ongenoegen in de Oostrand, de Noordrand én een gedeelte van Brussel. Brussel speelt het slim en vaardigt strenge geluidsnormen uit waarmee het gros van de vliegtuigen uit het hoofdstedelijk luchtruim wordt gebannen, tot groot ongenoegen van Vlaanderen waar minder strenge normen gelden. Voormalig mobiliteitsminister Isabelle Durant (Ecolo) suggereert om de nachtvluchten tussen 1 uur en 5 uur gewoon af te schaffen, maar haar voorstel botst op zwaar politiek verzet. Na een blitzbezoek aan Schiphol tovert premier Verhofstadt een konijn uit zijn hoge hoed: vanaf oktober 2002 zullen alle nachtvluchten worden geconcentreerd over de Noordrand (Diegem, Haren, Neder-over-Heembeek en de dorpskernen van Grimbergen en van Meise tot Affligem). Met het voorstel van Verhofstadt om de hinder in een be-

perkt gebied te concentreren, is het hek goed van de dam. De regering komt zwaar onder vuur te liggen door het uitgekende lobbywerk van actiegroep Daedalus die ontstaat als reactie op de voorgenomen concentratie in de Noordrand. Op 24 januari 2003 haalt de regering bakzeil en worden de nachtvluchten opnieuw iets meer gespreid. Niet genoeg volgens Daedalus dat naar de rechter stapt. Die gebiedt een maximale spreiding van de hinder vanaf 11 augustus 2003, maar tot vandaag blijven de meeste vluchten geconcentreerd boven de Noord- én Oostrand en de Brusselse gemeenten Haren en Neder-over-Heembeek. Conform de uitspraken van de rechter wil mobiliteitsminister Bert Anciaux in de tweede regering Verhofstadt de hinder zoveel mogelijk spreiden. Dit impliceert evenwel dat gemeenten die vroeger weinig werden overvlogen, zoals Perk, binnenkort meer last krijgen. Daar werd dan ook prompt de nieuwe actiegroep Zonezes opgericht. Telkens als een nieuwe dorpskern geïmagineerd wordt, verenigen wakkere burgers zich om de hinder onder hun kerktoren tot een minimum te beperken.

Niet op één lijn

‘De politici hebben het fenomeen van de boze actiegroepen zwaar onderschat’, zegt cardioloog Marc Goethals (Daedalus). ‘Als je serieus ingrijpt in het privé-leven van mensen, kun je ervan op aan dat ze reageren. Vliegtuigen die continu boven je dak scheren, is zo’n ernstige ingreep. Maar het feit dat actiegroepen vooral proberen het kwaad boven het eigen dak te weren, maakt ze kwetsbaar. Ze zitten te weinig op één lijn. Uiteraard is het aanlokkelijk hen tegen elkaar op te zetten. Het is de bekende verdeel- en heerspolitiek. In het verleden hebben politici en luchthavenautoriteiten actiegroepen tegen elkaar uitgespeeld. Zelfs de pers heeft hieraan meegedaan. Politici maakten er een punt van vliegtuigen te weren in hun eigen kiesdistrict. Het spel wordt politiek gespeeld door vergelijkingen te maken tussen aantallen mensen die in de verschillende regio’s aan vliegtuiggeluid worden blootgesteld, zonder hierbij rekening te houden met de zware hinder voor de mensen individueel en zonder te onderzoeken hoe die hinder maximaal kan worden beperkt. In het politieke spel gaat men er met andere woorden aan voorbij dat het dossier eigenlijk gaat over de gezondheid én de veiligheid van individuele mensen.’

Er zijn actiegroepen die ongenueanceerd pleiten voor het afschaffen van de nachtvluchten. Daedalus is het met dit standpunt niet eens: ‘We zijn van mening dat we een maatschappelijk verantwoorde houding moeten aannemen. Als je de voordelen van een luchthaven wil, moet je ook bereid zijn een deeltje van de last ervan te dragen. Dat geldt ook voor de Brusselaars. Op die manier wordt de last voor iedereen draaglijk. Natuurlijk moet ook voor ons het debat over de nachtvluchten ten gronde worden gevoerd. Alleen

kun je in de gegeven economische omstandigheden onmogelijk op korte termijn harde eisen stellen en het risico lopen dat een rist mensen op straat komt te staan.'

De vuilnisbak van Europa

Met dit standpunt van Daedalus is lang niet iedereen het eens. 'Nachtvluchten horen niet thuis in een dichtbevolkte regio', zegt Peter-Paul Struycken van Wakker Tervuren. 'Zoals de kaarten in het plan Anciaux nu liggen, krijgen dezelfde zones in de Oostrand dag- én nachtlawaai. Dat betekent dat Tervuren

veel meer hinder krijgt dan de 15 procent die de minister heeft berekend. Hoe dichter je bij de luchthaven woont, hoe minder je met spreiding bent gebaat. Het plan houdt niet de minste rekening met de nachtrust van tienduizenden mensen. Meer dan 40 procent van alle nachtvluchten gaat nu al over Tervuren. We vragen dat DHL zich anders zou organiseren, maar het koerierbedrijf weigert te vliegen met de meest stille vliegtuigen. In gemeenten nabij de luchthaven krijgen mensen dag en nacht meer dan 100 decibel (dB) tegen hun trommelvlies. Als een verbod op nachtvluchten kan in het buitenland, waarom dan hier niet? Op de luchthavens van Frankfurt, Dusseldorf, Hamburg, Orly, Genève en Zürich zijn de nachtvluchten wel drastisch beperkt.'

'Vlak naast de Europese hoofdstad staat de vuilnisbak van Europa', vindt professor dr. Charles Verwaest (Awacss Wezembeek-Oppem). 'De nachtvluchten waar andere landen de neus voor ophalen, halen wij naar hier ten koste van de gezondheid van pakweg vierhonderdduizend mensen die in een cirkel rond

de luchthaven wonen. In deze verstedelijkte gemeenten zijn nachtelijke economie en ecologie niet verzoenbaar. Premier Verhofstadt beseft dit. Permanent worden hier de geluidsrichtlijnen van de Wereld Gezondheidsorganisatie (WGO) overschreden.'

De actiegroep Sterrebeek 2000 pleit in dit verband voor de dringende oprichting van een onafhankelijke controleinstantie die autonoom metingen en controles doet. Roger Withofs: 'In ons land zijn de overheid én BIAC rechter én partij. Sinds de oprichting van zo'n onafhankelijk controleorgaan in Frankrijk heeft de luchthaven van Orly bijvoorbeeld geen nachtvluchten meer en staat er een rem op de capaciteit van Charles De Gaulle. Hier droomt men er integendeel van het aantal vluchten nog op te drijven van 270.000 naar 450.000 vluchten.'

Versneld verouderingsproces

Zijn overvliegende vliegtuigen dan zo hinderlijk voor de mens? 'Je kunt het vergelijken met een grasmachine die 's nachts voortdurend voorbij het slaapkamerraam raast',

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

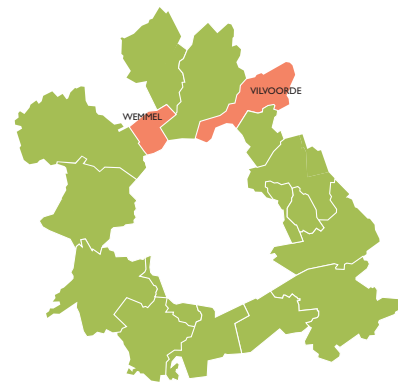
zegt Peter Leys die met zijn gezin het probleem maandenlang aan den lijve heeft ervaren. Vanaf oktober 2002 scheurde plotsklaps tussen 3 en 5 uur 's ochtends om de vijf minuten een vliegtuig over zijn dak in Meise. 'Je voelt je dan nooit meer uitgeslapen. Je wordt kregelig. Na je werk rijd je naar slapeloze nachten. Het is een vicieuze cirkel. Voor de meeste mensen die nog vele jaren een hypotheek moeten afbetalen en hun huis almaar in waarde zien dalen, is verhuizen geen optie. Hun huis wordt dan een gevangenis.'

De hinder blijft niet zonder gevolgen voor de gezondheid. Een studie van professor Daniël Blockmans toont aan dat in Nossegem, Steenokkerzeel en Zaventem lawaaihinder door vliegtuigen leidt tot hypertensie en cardiovasculaire aandoeningen. Volgens dr. Charles Verwaest is geluidshinder vooral schadelijk voor kinderen. Kinderen klagen veel minder dan volwassenen, maar ze ondervinden de grootste schade. Bij regelmatig voorkomende hoge geluidsterkte (hoger dan 110 dB) is de schade zelfs onherstelbaar. Volgens Marc Goethals speelt niet alleen pieklawaai mee, maar ook de frequentie. Nacht na nacht gewekt worden en de slaap niet meer kunnen vatten, is desastreus voor de gezondheid. Het risico op hypertensie stijgt met 80 procent, het risico op een hartinfarct met 40 procent. Het chronisch verstoren van slaap heeft een negatieve weerslag op het hormonaal evenwicht. Dit versnelt het verouderingsproces en werkt diabetes en overgewicht in de hand. De grootste slachtoffers zijn de kinderen. Die hebben veel slaap nodig en realiseren zich niet dat ze in hun slaap zijn gewekt. Er zijn trouwens verbanden aangetoond tussen slaapttekort en hyperactiviteit (ADHD).

Eendracht maakt macht

'Als alle actiegroepen samen één vuist maken, is dat voor de beleidsmakers een nachtmerrie', zegt Erik Grietens van de Bond Beter Leefmilieu (BBL). 'Sinds augustus zijn we erin geslaagd gezamenlijke eisen op papier te zetten. Als je de hinder draaglijk wil maken voor iedereen, moet je in eerste instantie het geluid verminderen. De geluidsnormen zijn dus belangrijker dan de spreidingsscenario's. Zelfs de veel te ruime norm van 90 dB buiten de woning die uitdrukkelijk vermeld staat in de milieuvergunning van de luchthaven wordt vandaag bijna permanent overschreden. We eisen dat de hinder op termijn afneemt naar 45 decibel in de slaapkamer, conform de WGO richtlijnen. We eisen ook dat er een plafond komt voor het aantal dag- en nachtvluchten. Wie droomt dat de spreiding de weg opent naar nog veel meer vluchten, zou die plannen best opbergen. Bovendien vragen we geluidsarme vliegtuigen en een beperking van het grondlawaai door het gebruik van een proefdraailoods die er twee jaar geleden al had moeten zijn. Daarnaast moeten de metingen gebeuren door onafhankelijke experts via een geluidsmetnet dat aanzienlijk moet worden uitgebreid.'

Marleen Teugels

DE RAND

Kakofonie van bezwaren tegen spreidingsplan

Het protest tegen het vliegtuiglawaai rond Zaventem begint steeds meer te lijken op een kakofonie van tegen-gestelde standpunten. Terwijl actiegroepen van her en der hun pijlen vroeger richtten op de verantwoordelijke minister, het koe-rierbedrijf DHL of luchthaven-uitbater BIAC, staan ze nu ook met getrokken messen tegenover elkaar. Een en ander is het gevolg van het spreidingsplan van de huidige minister van Mobiliteit Bert Anciaux die de overlast zo eerlijk mogelijk poogt te verdelen over de gemeentes die overvlogen worden. We zetten de meest spraakmakende reacties van de voorbije weken voor u op een rijtje. Op 21 oktober l.l. keurde de gemeenteraad van Zaventem een omstandige motie goed tegen het spreidingsplan van minister Anciaux. De gemeenteraad vindt het ondermeer onaanvaardbaar dat in het spreidingsplan is voorzien dat baan 25L op zaterdagnacht als startbaan zal worden gebruikt. De vliegtuigen zullen na hun vertrek op amper 150 meter hoogte de dorpskern van Zaventem overvliegen, wat de leefbaarheid van dit gebied ernstig in het gedrang brengt. Het spreidingsplan zorgt ook in deelgemeente Sterrebeek voor 'uiterst zware overlast' in vergelijking met de huidige toestand, vindt de gemeenteraad. Zo wordt de te hoge concentratie van 50 procent nachtvluchten over dit gebied behouden en komt er bovendien een niet toelaatbare concentratie

van vluchten in het weekend. Zaventem is er ten slotte ook niet over te spreken dat het principe van 'billijke spreiding' in de praktijk niet wordt toegepast op het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

De motie van de Zaventemse gemeenteraad kreeg daags daarna al forse tegenwind van 25aiR, het comité van bewonersgroepen uit Diegem en Haren. 25aiR wijst erop dat Zaventem ten gevolge van het spreidingsplan 2 procent van de hinder krijgt, terwijl Diegem en Haren, die aan het uit-

FOTO: PATRICK DE SPIEGHARE

einde van baan 25R liggen, maar liefst 31 procent moeten slikken. 'Als men beweert dat 2 procent van de vluchten Zaventem-dorp onleefbaar maken, dan moeten Diegem en Haren dringend tot rampgebied worden uitgeroepen', aldus 25aiR. In een motie gericht aan minister Anciaux kant de gemeenteraad van Kraainem zich eveneens tegen het voorliggende spreidingsplan. Er moet een eerlijker verdeling van de overlast komen, zo heet het. De gemeente vraagt ook een af-

schatting van de nachtvluchten op Europees niveau en eist een strenge toepassing van de voorziene sancties als de geluidsnormen worden overschreden.

Ook in Steenokkerzeel laaiden de emoties de voorbije weken hoog op. Het plaatselijk actiecomité Zonezes vindt het onaanvaardbaar dat het spreidingsplan voorziet dat de gemeente bovendien op de al bestaande hinder nu ook op maandag- en vrijdagnacht alle nachtvluchten over zich heen zou krijgen. Steenokkerzeel zou daardoor 30 procent van de totale hinder moeten slikken en dat is voor Zonezes teveel van het goede.

Een opmerkelijk protest valt te beluisteren bij de actiegroep TAO-AFI, de spreekbuis van Europese ambtenaren in de Oost- rand, die zich begin november in het debat mengde. De EU-ambtenaren vinden dat de huishuur die zij moeten betalen zo hoog is, dat ze op zijn minst gespaard zouden mogen blijven van vliegtuiglawaai. Voor het gemak verliezen deze dames en heren even uit het oog dat zij met hun permanente heen en weer gevlieg tussen Brussel en andere Europese hoofdsteden mee aan de basis liggen van het ongemak voor iedereen. Daarnaast rijst de vraag waarom EU-ambtenaren die in de rand wonen een eigen actiegroep in het leven roepen en zich niet aansluiten bij de bestaande plaatselijke comités? Zouden de inburgeringscursussen die nu alleen verplicht zijn voor

de anders gekleurde medemens van buiten Europa, niet ook moeten gelden voor de Europese elite? Tegen die golven van protest in liet burgemeester Roger Heyvaert van Meise weten dat een tiental gemeentes in de Noordrand mét de provincie Vlaams-Brabant - die samen het GPOL vormen, het Gemeentelijk Provinciaal Overleg Luchthaven - het spreidingsplan van minister Anciaux steunen. GPOL vindt wel dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest meer vluchten over zich heen zou mogen krijgen. Het gemeentebestuur van Steenokkerzeel reageerde verontwaardigd op deze steunbetuiging en neemt het niet dat andere gemeentes van de Noordrand er geen begrip voor opbrengen dat Steenokkerzeel het spreidingsplan aanvecht. 'De solidariteit is meer dan zoek', luidt het in een boze brief aan een aantal burgemeesters in de Noordrand. Minister Anciaux verbaasde tijdens een debatavond begin november in Meise dan weer vriend en vijand met zijn uitspraak dat hij 'een kruistocht wil ondernemen' om een verbod op nachtvluchten in heel Europa af te dwingen. De minister heeft het dan echter al verkorven bij de actiegroepen van de Oostrand. Die eisen zijn ontslag omdat hij zonder goedkeuring van alle betrokkenen op eigen houtje vluchtroutes wijzigde.

Voorlopige overeenkomst over crematorium

Met het oog op het beheer van het crematorium aan de Mechelsesteenweg in Vilvoorde werd enkele maanden geleden door 24 gemeenten en de provincie Vlaams-Brabant de intercommunale Havicrem opgericht. Volgens de wet op de begraafplaatsen van '98 mogen crematoria namelijk niet langer uitgebaat worden

door privé-instellingen. Maar Sophia Belgium, de eigenaar van het Vilvoords crematorium, weigerde de gebouwen en de installaties te verhuren of te verkopen aan Havicrem. De intercommunale dreigde er daarom onlangs mee het crematorium te onteigenen. Er werd zelfs even gevreesd dat het crematorium door het

conflict zou sluiten. Beide partijen zijn dan toch opnieuw rond de tafel gaan zitten, en dat leidde tot een overeenkomst voor 4 maanden. Gedurende die periode beheert Havicrem het crematorium en betaalt daarvoor een maandelijkse vergoeding. Sophia Belgium verzorgt als vanouds de plechtigheden en de cate-

FOTO: PASCAL VIGNERON

ring. Intussen zal er verder worden onderhandeld om tot een definitieve oplossing te komen.

TD

DE RAND

Ring TV krijgt Marnixring

Op voordracht van Marnixring Zennedal reikte het hoofdbestuur van deze internationale serviceclub zijn erепенning 2003 uit aan Ring TV. Voorheen werd deze onderscheiding al toegekend aan prominente Vlamingen zoals Erik Suy, Max Wildiers, Robert Senelle, Maurits Coppieters en Grimbergenaar Vic Nees. Voor de allereerste keer gaat de penning naar een instelling. In zijn motivering wees het hoofdbestuur erop dat Ring TV regelmatig aandacht be-

steedt aan de moeilijkheden die Vlamingen in de rand rond Brussel ervaren. 'Ring

FOTO: PASCAL VIGNERON

TV beschouwt het als een belangrijke taak om over die problematiek objectief en zonder inmenging van buitenaf te rapporteren.' De regionale tv probeert ook

een bindmiddel te zijn voor de bewoners van het arrondissement Halle-Vilvoorde door een 'wij'-gevoel te creëren en verbondenheid te scheppen tussen de inwoners van het arrondissement. 'Ring TV is een motor die het gemeenschapsleven stimuleert door de kijker te wijzen op de vele moge-

lijkheden en kansen die de regio biedt om deel te nemen aan het gemeenschapsleven', aldus de Marnixring. De internationale serviceclub Marnixring benadrukt dat ze buiten en boven de politieke of staatsgrenzen de Nederlandse taal- en cultuurgemeenschap wil dienen.

GH

DE RAND

Brussel Deze Week

Lezers van RandKrant met honger naar nieuws uit Brussel kunnen die stillen dankzij de uitgave 'Brussel Deze Week'. 'Brussel Deze Week' verschijnt wekelijks en brengt het belangrijkste nieuws uit de hoofdstad en de negentien Brusselse gemeenten. Naast het nieuws bevat 'Brussel Deze Week' ook een aantal vaste rubrieken. Zo ontdekken lezers in 'Chou de Bruxelles' elke week de favoriete plekjes van bekende en minder bekende Brusselaars. Een uitgebreide

agenda in tijdschriftvorm loodst je langs grote en kleinere evenementen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en brengt ook culturele artikelen in het Nederlands, Frans en Engels. Wie zich wil abonneren op Brussel Deze Week, kan contact opnemen met de abonnementendienst op het telefoonnummer 02-226 45 45 of online het formulier invullen op www.brusseldezeweek.be. Een abonnement voor niet-Brusselaars die in België wonen kost 15 euro per jaar.

TD

WEMMEL

Jeugdbeleid blijft uit

De jeugdraad van Wemmel is niet te spreken over het jeugdbeleid van de gemeente. 'Wemmel investeert veel te weinig in zijn jeugdwerk en de gemeente werkt nauwelijks samen met de jeugdverenigingen', vindt jeugdraadvoorzitter Raf De Visscher. 'Zo kun je nooit een degelijk jeugdbeleid voeren.' Wemmel is nog één van de weinige gemeenten in Vlaanderen die zelf geen jeugdwerkbeleidsplan opstelt. 'De jongeren moeten het hier zelf doen. We krijgen gelukkig hulp van de vzw 'de Rand', maar het is en blijft een abnormale gang van zaken. De gemeente heeft de voorbije drie jaar eigenlijk maar twee initiatieven voor de jeugd genomen: er zijn twee speeltuintjes aangelegd en het

aanbod van de kinderopvang tijdens de vakantie is wat toegenomen. Dat is veel te weinig. Zo moet het jeugdcentrum Villa3's het bijvoorbeeld nog steeds zonder financiële steun van de gemeente zien te rooien. De gemeente is blijkbaar wel van plan om eindelijk een jeugdconsulent aan te stellen. Maar wat heb je aan een jeugdconsulent als die geen werkingsmiddelen krijgt?', vraagt Raf De Visscher zich af.

TD

CORRECTIE

In de column 'Tanneja is dood', verschenen in Randkrant nr. 9, wordt Pieter Speltincx omschreven als witloofboer. Zoon Fons Speltincx laat ons weten dat zijn vader een 'commerçant' was en geen boer. Waarvan akte.

Aantrekkelijke bedrijfsvervoerplannen zorgen voor minder auto's

Woonwerkverkeer - het dagelijks pendelen tussen de woonplaats en de werkplek - is goed voor een vijfde van alle verplaatsingen in Vlaanderen. 'Verkeersverwekkers' zoals bedrijven, scholen of winkelcentra kunnen hun steentje bijdragen om het fileprobleem op te lossen door initiatieven te nemen die mensen ertoe aanzetten hun auto aan de kant te laten. De Vlaamse overheid stimuleert bedrijven om bedrijfsvervoerplannen op te stellen en komt daarvoor ook met subsidies over de brug.

'Als alle bedrijven dezelfde inspanning zouden doen als Colruyt, zou je het effect daarvan op onze wegen echt zien. Daar ben ik van overtuigd', zegt Roland Hermans van Colruyt. De man weet waarover hij praat. Colruyt wist met zijn vervoerplan het aantal kilometers goedertransport met 12 procent te verminderen, en op het woonwerkverkeer van zijn 12.000 werknemers werd bijna 5 miljoen autokilometers per jaar uitgespaard. Het is dan ook geen wonder dat Colruyt onlangs de prijs van Mobiele Onderneming kreeg. Sommige andere bedrijven kregen een eervolle vermelding. Proximus kreeg er een omdat het koos voor een ligging vlakbij het Brusselse Noordstation waardoor 80 procent van zijn werknemers per trein naar het werk kan komen. En Proximus probeert dat cijfer met allerlei acties nog op te krikken. Ook Volvo Cars uit Gent viel in de prijzen omdat deze autoproducent al geruime tijd zorgt voor collectief vervoer van en naar de fabriek.

Gegarandeerde thuisrit

Er zijn in totaal minstens 80 Vlaamse bedrijven die over een vervoerplan beschikken. Colruyt stak er dus bovenuit; 676 personeelsleden werken er mee aan een carpoolsysteem waardoor het personeel gemiddeld met 2,6 personen per wagen naar het werk rijdt. Het bedrijf stimuleert het carpoolen onder meer door in te staan voor de gegarandeerde thuisrit: ook als de persoon waarmee men meerijdt plots afwezig is, heeft de carpooler toch de zekerheid dat hij thuis geraakt. Colruyt nam nog andere initiatieven. Het bedrijf plaatste 50 gratis 'oranje fietsen' aan het station van Halle waarmee 50 van zijn medewerkers de afstand naar de plaatselijke vestiging kunnen overbruggen. Door fietsvergoedingen te betalen, werd het fietsen aantrekkelijker gemaakt. Momenteel fietsen 417 werknemers van hun huis naar het werk, goed voor een jaarlijkse besparing van 875.000 km. Met het privéscooterproject overtuigde Colruyt nog eens 150 personeelsleden om de verplaatsing naar het werk met een kleine motor te maken in plaats van met de wagen. Alles samen werken 1.713 personeelsleden mee aan het vervoerplan van Colruyt, goed voor 903 ton minder CO²-uitstoot per jaar.

Daarnaast is er het goedertransport. Colruyt slaagt er met een uitgekiend en geïnformatiseerd systeem van goederenverdeling in om zijn vrachtwagens zo optimaal te laden dat het aantal vrachtwagenkilometers met 12 procent werd verminderd. 'In het goedertransport brengt deze aanpak ons zelfs geld op', aldus Roland Hermans. 'Veel projecten die ecologische voordelen bieden, zijn ook economisch haalbaar. Echt gekke dingen kunnen we overigens niet doen, we moeten tenslotte winst maken.' Toch kost het project rond het woonwerkverkeer Colruyt geld, net zoals de inspanningen die het bedrijf zich getroost om zijn chauffeurs rijvaardigheids cursussen te laten volgen en op te leiden tot hoffelijke chauffeurs.

Douchen hoort erbij

In de categorie overheidsbedrijven behaalde de provincie Limburg de prijs van 'Mobiele onderneming'. Rik Schreurs, coördinator van de mobiliteitscel bij de provincie: 'Twee jaar geleden bengelden we in vergelijking met de andere provincies echt achterop. Zo werd hier heel lang gediscussieerd over het al of niet betalen van een fietsvergoeding. Uiteindelijk hebben we vanuit de mobiliteitscel duidelijk gemaakt dat een fietsvergoeding niet voldoende is om tot duurzame mobiliteit te komen, dat er zoveel meer nodig is. Dat viel in goeie aarde bij de deputatie. Vanaf dat moment zijn we het serieus gaan aanpakken met als zeer concrete doelstelling de vermindering van het aantal individuele autokilometers.' In voortdurend overleg met een stuurgroep en na een representatieve steekproef onder het personeel, werd een hele reeks maatregelen uitgewerkt en verfijnd. Daarin zaten de bekende ingrediënten zoals carpoolen, fietsen en openbaar vervoer. Het zijn echter vaak randvoorwaarden die bepalen of die maatregelen ook succes opleveren. Zo werkt carpoolen beter met het systeem van de gegarandeerde thuisrit. Meer personeel zal met de fiets naar het werk komen als die fietsen altijd in orde zijn dankzij een maandelijkse onderhoudsbeurt tijdens de werkuren, en als je je kunt douchen en omkleden na een fietstocht door de regen... Schreurs: 'De ervaring heeft ons geleerd

FOTO: PASCAL VIGNERON

FOTO: PASCAL VIGNERON

dat mensen vaak drogredenen verzinnen om hun auto te blijven gebruiken. Het aantal keren dat je als fietser door de regen moet, is klein. Na het werk inkopen doen met de wagen? Uit de steekproef bleek dat 80 procent van het personeel maar eens per week winkelt. Eigenlijk gaat het in eerste instantie om een imagoprobleem, dat in stand gehouden wordt door de status die nog altijd vasthangt aan de wagen en de achterhaalde associatie tussen auto en vrijheid. De provincie Limburg probeert met deze maatregelen haar

‘De ervaring heeft ons geleerd dat mensen vaak drogredenen verzinnen om hun auto te blijven gebruiken’

slechte uitgangspositie - het provinciehuis ligt buiten het centrum van Hasselt en is dus moeilijk te bereiken met het openbaar vervoer - te compenseren. De ligging van de werkplek is inderdaad een cruciale factor: omdat het ministerie van

de Vlaamse Gemeenschap vlak bij het Brusselse Noordstation ligt, gebruikt liefst 75 procent van het personeel dat daar werkt de trein.

Profiteren van anderen

In Vlaanderen is het verkeer tussen de woonplaats en de werkplaats goed voor ongeveer een vijfde van alle verplaatsingen. Woonwerkverkeer draagt derhalve in niet onbelangrijke mate bij tot het fileprobleem. Dat geldt zeker voor grote delen van de rand die de voorbije decennia zijn uitgegroeid tot heuse tewerkstellingspolen. Van Zellik over Wemmel en Vilvoorde naar Zaventem liepen de bedrijfsterrainen in de loop van de voorbije jaren snel vol. Momenteel is de situatie zo dat het vervoersprobleem de aantrekkelijkheid van de rand als vestigingsplaats in het gedrang brengt. Om dat probleem op te lossen, zijn tal van maatregelen vereist, maar de ‘verkeersverwekkers’ zoals bedrijven, scholen en winkelcentra kunnen zelf ook iets doen.

Het probleem met bedrijfsvervoerplannen is dat ze botsen op het zogenaamde *prisoners dilemma*. Een individueel bedrijf dat zich de moeite getroost om het woonwerkverkeer van zijn personeel te organiseren, zorgt voor een vermindering van het fileprobleem. Alle andere bedrijven worden daar beter van. Zoals zo vaak in dit soort kwesties proberen veel betrokkenen zo lang mogelijk te profiteren van anderen inspanningen. Het gevolg daarvan is dat bijna niemand iets doet. Al zijn er dus uitzonderingen zoals Colruyt. Een bijkomende moeilijkheid is dat Vlaanderen veel kleine en middelgrote ondernemingen telt. Carpooling levert in zo’n bedrijven vaak niet veel op omdat de ‘pool’ te klein is. Het

opstellen van een bedrijfsvervoerplan weegt voor KMO’s ook relatief zwaarder. Dat is een van de redenen waarom de provincie Limburg in mei jongstleden is gestart met Mobidesk, een tweemansbedrijfje dat bedrijven helpt om een vervoerplan op te stellen en te verwezenlijken. Rik Scheurs: ‘Bedrijven hebben soms wel een vervoerplan op papier maar steken er niet de middelen in om het ook uit te voeren. Mobidesk zal het woonwerkverkeer van bedrijven gratis doorlichten - dat is het begin van elk vervoerplan - en dan concrete maatregelen treffen om het te realiseren.’ Mobidesk wordt gefinancierd door de provincie en begeleid door een stuurgroep met alle betrokkenen, zoals De Lijn, VWK, Unizo, GOM, Kamer van Koophandel, de vakbonden en de Fietsersbond.

Het beweegt

Eddy Klijnen van de Vlaamse Stichting Verkeerskunde (VSV), een vormingsorganisatie die een brede waaier van cursussen geeft rond het mobiliteitsprobleem, gelooft dat zich stilaan een kentering in de mentaliteit van de bedrijven begint af te tekenen. ‘Hun belangstelling voor vervoerplannen neemt toe. Alle vormingssessies die we momenteel in samenwerking met de Kamers van Koophandel van Vilvoorde, Mechelen en Leuven organiseren, zitten vol.’ In het Vlaams Sociaal-Economisch Overlegcomité (VOSEC) hebben de sociale partners beloofd om in sectorovereenkomsten afspraken op te nemen over duurzame mobiliteit en duurzaam woonwerkverkeer. Of dat ook zal gebeuren in alle 21 overeenkomsten moet nog blijken. De Vlaamse regering wil met een vijftal maatregelen alvast een stimulerend kader scheppen. Zo worden de opleidingen van de VSV over bedrijfsvervoerplannen voor werkgevers en werknemersorganisaties door de Vlaamse overheid gesubsidieerd. Verder komt er een toolbox, een lijst van mogelijke maatregelen, en per provincie betaalt Vlaanderen een mobiliteitsconsulent voor wie woonwerkverkeer een van de prioriteiten wordt. De Vlaamse overheid zal bovendien de toegangsprijs voor de carpooldatabank - momenteel 600 euro per jaar - betalen voor geïnteresseerde bedrijven; tot nu toe zijn slechts 28 bedrijven opgenomen in die databank. Tot slot zal Vlaanderen dit jaar nog 15 bedrijfsvervoercheques ter waarde van 10.000 euro toekennen aan bedrijven die zich onderscheiden met hun vervoersplanning. In 2004 worden zelfs 75 bedrijfsvervoercheques op tafel gelegd. Het ziet er dus naar uit dat er wat beweging komt in het dossier van het woonwerkverkeer. Wellicht omdat het hier gaat om een verkeersstroom die - veel meer dan het vrijetijdsverkeer - nog tamelijk gebundeld is en daarom ook meer vatbaar is voor beleid.

John Vandaele

Company transport plans reduce commuter traffic

Commuting - the daily toing-and-froing between home and work - accounts for one-fifth of all traffic movements in Flanders. ‘Traffic generators’ such as business, schools or shopping centres can help reduce traffic congestion by making public transport more attractive for their users or by adopting other initiatives that encourage people to leave their cars at home. The Flemish authorities are encouraging businesses to draw up company transport plans and are even willing to subsidise them.

Jozef Sluys (1936) is een BE (Bekende Europeaan) die, verwonderlijk genoeg, in eigen land maar zelden in het nieuws komt. De organist van de Brusselse Sint-Michiels en Sint-Goedelekathedraal zegt van zichzelf dat hij heel wat geluk heeft gehad om in Europa tot de absolute top te kunnen doorstoten. Het tekent zijn bescheidenheid, want de internationale faam van Sluys berust op zijn vakmanschap waaraan hij nog steeds schaaft door elke dag uren op het orgel te oefenen.

Jozef Sluys is musicus in hart en nieren. Dat merk je aan de gedrevenheid waarmee hij honderduit vertelt over de geschiedenis van het orgel, zijn mogelijkheden en moeilijkheden.

‘Het orgel is een prachtig instrument. Niemand minder dan Wolfgang Amadeus Mozart beschouwde het als de koning van de instrumenten. Vlaanderen heeft in het verleden een toonaangevende rol gespeeld in de ontwikkeling van dit instrument. Onze orgelbouwers hebben baanbrekend werk verricht in Europa en leerden in de jaren 1500-1600 onder meer aan de Fransen hoe ze orgels moesten bouwen. Het ene orgel is overigens het andere niet. Ons Zuid-Nederlands orgel oogt en klinkt heel anders dan een monumentaal Duits exemplaar, of een rijkelijk versierd Italiaans orgel. Ze worden ook totaal anders bespeeld.’ Dat laatste is voor Jozef Sluys geen enkel probleem. Zelfs de meest befaamde orgels in Europa hebben voor hem geen geheimen, want hij heeft ze allemaal al wel eens bespeeld. ‘Soms heb je tijdens een recital op zo’n prestigieus instrument werkelijk het gevoel dat je jezelf overtreft. Die momenten zijn onbeschrijfelijk. Ze blijven je te leven lang bij.’

FOTO: PATRICK DE SPIEGHARE

Jozef Sluys De organist van de Brusselse kathedraal

Tijdens de voorbije zomer bespeelde Jozef Sluys Poolse orgels in Pruisen, Franse orgels ter gelegenheid van het festival van de Franstalige organisten in Bourgogne en orgels in Slovaakse, Italië, Oostenrijk en Noord-Spanje. Maar de hoogtepunten waren misschien wel de recitals die hij gaf op het orgel in de beroemde Thomaskirche in Leipzig, ooit het werkdomein van Johann Sebastian Bach.

‘Le conservatoire de Hal’

Jozef Sluys woont tegenwoordig in het landelijke Vlezenbeek. Hij werd geboren in Gaasbeek, waar hij ook de eerste stappen zette op de weg van zijn muzikale carrière.

‘Pastoor Gillis, die toen de scepter zwaaide in Gaasbeek, was een rasechte musicus. Hij heeft mijn vader opgeleid als koster-organist en hij heeft in de jaren '30 het orgel in de parochiekerk op eigen kosten laten herstellen. De man heeft daarvoor zelfs persoonlijke eigendommen verkocht. Op dat orgel heb ik als kind leren spelen. Als jongetje van acht jaar trok ik twee keer per week van Gaasbeek naar ‘Le conservatoire de Hal’ voor de ‘solfègeles’ van een zekere mijnheer Forgeon uit La Louvière die geen woord Nederlands sprak. Van de theorie van de notenleer verstond ik dus geen snars.

Ik was amper 15 toen ik naar het Lemmensinstituut in Mechelen ging en nog geen 20 toen ik daar als laureaat afstudeerde. Vervolgens ben ik naar het conservatorium van Brussel gegaan om me te vervolmaken. Maar ook daarna ben ik altijd blijven studeren, en dat doe ik nog elke dag. Als je als uitvoerend artiest op een heel hoog niveau wil blijven functioneren, moet je je leven lang elke dag oefenen, zoals een sportman die elke dag zijn spieren traint.’

In de Halse muziekschool kreeg Jozef Sluys les van directeur Emile De Koster, een bekende telg uit de Franse romantische orgelschool die toentertijd in Brussel tot bloei kwam onder impuls van Jacques Nicolas Lemmens, de stichter van het gelijknamige Lemmensinstituut. ‘Emile De Koster kende zijn vak heel goed. Hij was streng én opvliegend, maar tegelijk zachtaardig. Hij is ooit eens zo tegen me uitgevlogen dat ik begon te wenen, waarop hij me vlug een snoepje toestak! Dankzij Emile De Koster heb ik op technisch en muzikaal vlak heel veel bijgeleerd. Daar doe ik nog altijd mijn voordeel mee, want ten gevolge van de historische muziekstudie evolueert de orgelmuziek vandaag verder en verder weg van de manier waarop vroeger werd gespeeld en daarin kun je alleen maar mee als je technisch goed onderlegd bent.

Toen ik pas afgestudeerd was, heb ik ongelooflijk veel geluk gehad. In Brussel werd de Expo van 1958 voorbereid en de directeur van de wereldtentoonstelling bood mij een plaats aan als organist in de Chivitas Dei kerk op de Heizel. Natuurlijk heb ik die kans met beide handen gegrepen, want zo kon ik in contact komen met alle beroemde organisten uit de hele wereld en tegelijk elke dag urenlang orgel spelen. Na de Expo ben ik organist geworden in de Sint-Pieterskerk van Jette. In de jaren '60 werd mij gevraagd of

ik directeur wilde worden van één van de drie rijksmuziek-academies die men in de hoofdstad wilde oprichten. Ik heb de rijksmuziekacademie van Schaarbeek gesticht waarvan ik bijna dertig jaar directeur ben geweest.'

Kinderen en muziek

'Ik heb het altijd jammer gevonden dat de muziekacademies van cultuur naar onderwijs zijn overgeheveld.

Onderwijs werkt per definitie met graden en alles wordt in coëfficiënten berekend. Wat in een muziekschool gebeurt, heeft mijns inziens echter niets met het klassieke onderwijs te maken. Een muziekleraar geeft aan afzonderlijke individuen les en past de leerstof aan volgens de begaafdheid en de evolutie van elke leerling. Vroeger gaf een muziekleraar elk kind een half uur les. Vandaag moet hij er drie of meer per uur nemen!

Ik bewonder de ouders die zich de moeite getroosten om hun kinderen een muzikale scholing mee te geven. Muziekopvoeding en kunstonderwijs hebben een enorme invloed op de persoonsontwikkeling van het kind. Ze worden er fijngervoeliger door en hebben het meestal ook gemakkelijker met wiskunde. De overheid zou veel meer inspanningen moeten doen om het grote publiek warm te maken voor muziek en kunst.'

Acht jaar geleden is Jozef Sluys uit het muziekonderwijs gestapt. De admini-

FOTO: PATRICK DE SPIEGELERE

stratieve rompslomp die daarbij kwam kijken, groeide hem boven het hoofd. Hij is sindsdien hoofdzakelijk in de Sint-Michiels en Sint-Goedelekathedraal

'Muziek- en kunstonderwijs hebben een enorme invloed op de persoonsontwikkeling van het kind'

aan de slag waar hij nu al 30 jaar organist is. 'Musiceren in de kathedraal geeft mij een feestelijk gevoel, vooral sinds de kerk na de renovatie helemaal in haar oude glorie is hersteld. Elke zondag ben ik present en natuurlijk speel ik ook bij bijzondere plechtigheden, zoals de uitvaart van koning Boudewijn, of het huwelijken van de prinsen Filip en Laurent.'

Kerk en cultuur

Jozef Sluys en zijn vrouw Grietje orga-

niseren ook elk jaar in de tweede helft van oktober de Internationale Orgelweek die in Brussel plaatsvindt en waar tal van bekende organisten optreden. 'Als organist van de Sint-Goedelekathedraal is het niet zo moeilijk om in het buitenland contacten te leggen, maar toch heeft de voorbereiding van die Internationale Orgelweek heel wat voeten in de aarde. Een team van vrijwilligers werkt daar een heel jaar aan. Wie wil meewerken is overigens altijd welkom. Het secretariaat is gevestigd in een huis achter de kathedraal. Tijdens die week vervullen de deelnemende kerken opnieuw de belangrijke functie van cultuurdrager die ze al in de middeleeuwen hadden. Vroeger werkten de kunstenaars allemaal voor de kerk. Ik vind het jammer dat de kerk die functie verloren heeft laten gaan. Hier in de rand zijn er nog zoveel mooie kerkjes die zich lenen voor het opzetten van culturele activiteiten. Vanuit de kerk zou een echt beleid gevoerd kunnen worden om kunst en cultuur te stimuleren.'

De toekomst van morgen

In de nabije toekomst hoopt Jozef Sluys nog een paar cd's met orgelmuziek te kunnen opnemen. Hij hoopt ook dat zijn muzikaal begaafde kinderen hun weg maken in de muziek. Zijn zoon Erik is leraar viool aan de Brusselse kunsthumaniora én lid van het Symfonieorkest van Vlaanderen. Zijn zoon Johan componeert. Een van diens werken over kindsoldaten werd onlangs door het VRT Radiokoor uitgevoerd. Een ander werk van hem werd bekroond met de compositieprijs van de provincie Vlaams-Brabant. Met kleinzoon Pieter (4) lijkt de voortzetting van de muzikale traditie in de familie verzekerd, want het jongetje slaagt er al in de werken van een aantal grote componisten te herkennen. Oefening baart hier al heel vroeg kunst! Johan Sluys is het met dat laatste eens, maar nuanceert dat het appreciëren van orgelmuziek toch wel wat inspanning vraagt. 'Orgelmuziek leer je best van jongs af aan te beluisteren anders heb je er later moeite mee. Het niveau van de muzikale kennis is bij veel mensen helaas bedroevend laag, sommigen weten niet eens dat er zoiets als orgelmuziek bestaat.'

Marleen Teugels

Der Organist der Brüsseler Kathedrale

Jozef Sluys (1936) aus Vlezenbeek ist einer der bekanntesten europäischen Organisten unserer Zeit. Im eigenen Land hört man aber - seltsamerweise - kaum einmal etwas von ihm in den Nachrichten. Der Organist der Brüsseler Sint-Michiels- und Sint-Goedele-Kathedrale sagt von sich selbst, dass er sehr viel Glück gehabt hat, um in Europa zur absoluten Spitze durchstoßen zu können. Das zeugt von seiner Bescheidenheit, denn der internationale Ruhm von Sluys beruht auf seinem Können, an dem er immer noch feilt: Tagtäglich übt er stundenlang an der Orgel. 'Wenn man sich als reproduzierender Künstler ein sehr hohes Niveau erhalten möchte, muss man sein Leben lang jeden Tag üben, genauso wie ein Sportler, der jeden Tag seine Muskeln trainiert. Ich empfinde das nicht als Schinderei - ganz im Gegenteil. Man lernt so, für Neues offen zu sein, und schöpft Inspiration aus den Qualitäten anderer Menschen. Das habe ich schon immer fantastisch gefunden.'

Europa investeert in ruimte rond stedelijke agglomeraties

In het kader van een Europees uitwisselingsproject wordt de komende jaren 2 miljoen euro geïnvesteerd in allerlei acties om de identiteit van de Groene Gordel te versterken en de schaarse open ruimte te behouden. Concreet gaat het onder meer om de promotie van streekproducten, de ontwikkeling van fietsarrangementen, de bescherming van bosgebieden en de herwaardering van het cultureel erfgoed.

‘Noordwest-Europa is sterk verstedelijkt. Daar hoeft geen tekening bij, maar wist je dat tachtig procent van de bevolking van de Europese Unie leeft op slechts twintig procent van de oppervlakte van de Unie. Het grootste concentratiegebied ligt in Noordwest-Europa’, verduidelijkt Erwin Vrijens, de coördinator voor de provincie en Karel Lhermitte, die de internationale coördinatie van het Europees project op zich neemt. ‘De open ruimte in de nabijheid van de agglomeraties en grootsteden staat sterk onder druk van de uitdijende stad. In het Europees beleid ten aanzien van de open ruimte ging tot voor kort alle aandacht naar de typische plattelandregio’s. Voor het eerst erkent de Europese Commissie nu dat er gebieden zijn waar die grens tussen stad en platteland niet zo duidelijk te trekken valt en dat er uitgerkend daar behoefte is aan een open ruimtebeleid. Het Europees project ‘Sustainable Open Space’ (SOS) ontwikkelt een strategie om in die gebieden ‘duurzame open ruimten’ te scheppen. In sterk verstedelijkte gebieden hebben mensen immers nog meer be-

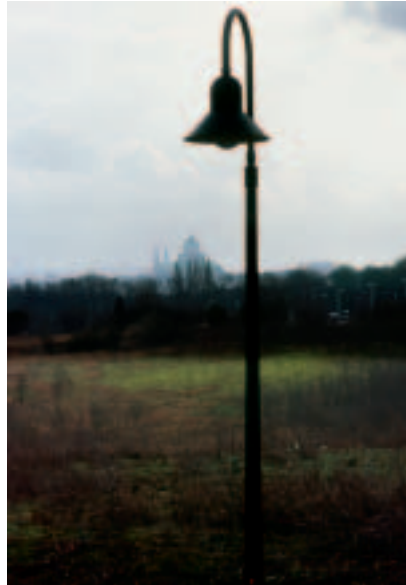

FOTO: PATRICK DE SPIEGHARE

hoefte aan rust en stille recreatie dan elders. Vandaar dat we die open ruimte moeten koesteren.’

Nieuwe toeristische troeven

‘In het kader van SOS kiest de provincie Vlaams-Brabant twee invalshoeken’, lichtten Vrijens en Lhermitte toe. ‘Ten eerste is er het project ‘Groene Gordel’ dat zich toespitst op het hele gebied. Vandaar het belang van een samenhangend plan voor de rand rond Brussel. Alle acties moeten passen binnen de krijtlijnen van het provinciaal ruimtelijk structuurplan en het strategisch beleidsplan toerisme en recreatie voor de Groene Gordel. Er zal een extra stimulans worden gegeven aan de toeristische promotie van de hele regio, zowel in Vlaanderen als in Europa. Ten behoeve daarvan komen er nieuwe fiets- en wandelpaden met de bijhorende bewegwijzering en arrangementen voor recreanten. Veel aandacht gaat voorts naar natuurontwikkeling, landbouw en communicatie, met onder

meer de promotie en verkoop van streekproducten en nieuwe proefprojecten in de landbouw.’

De tweede invalshoek is het project ‘Breedbeeld’ in het Pajottenland. Het initiatief gaat uit van de provincie Vlaams-Brabant en het Centrum voor Agrarische Geschiedenis. De provincie legt daarbij nadrukkelijk de band tussen de bescherming van het erfgoed en het open landschap. Op zich is dat landschap immers ook een stuk waardevol erfgoed met zijn oude hoeves en specifieke landinrichting. Breedbeeld is een samenwerkingsverband met de gemeenten Bever, Galmaarden, Gooik, Halle, Herne, Lennik, Pepingen, Roosdaal en Sint-Pieters-Leeuw. ‘Het initiatief brengt lokale besturen, plaatselijke verenigingen, scholen en bewoners samen, want de overheid mag niet de pretentie hebben dat ze de klus alleen kan klaren’, onderstrepen Vrijens en Lhermitte. Bij het uittekenen en ontwikkelen van nieuwe plannen moet ze vertrekken van onderuit en profiteren van de waardevolle inbreng van georganiseerde bewoners en belangenverenigingen in het middenveld zoals Natuurpunt en de Boerenbond.

Zeven regio’s in vijf lidstaten

De officiële start van het Europees project werd gegeven op 13 en 14 november i.l. tijdens een symposium in het provinciehuis in Leuven dat werd bijgewoond door meer dan 100 mensen uit Vlaanderen en de partnerlanden. Tussen 2003 en 2005 zullen zestien organisaties, waaronder overwegend regionale besturen, het SOS II project samen uitwerken. Ze beschikken daarvoor over een budget van 13 miljoen euro, waarvan twee miljoen euro zal worden geïnvesteerd in Vlaams-Brabant. Gelijkaardige acties worden opgezet in de omgeving van Parijs, in de Randstad in Nederland, in de grensoverschrijdende regio Maastricht-Heerlen-Aken-Luik, en voorts in de South Pennines in Engeland met de as Leeds-Manchester, en in Duitsland in het gebied Frankfurt Rhein-Main.

Gerard Hautekeur

Europe invests in areas surrounding urban agglomerations

In the framework of a European exchange project, 2 million euros will be invested over the next two years in all sorts of activities aimed at strengthening the distinctive identity of the Green Belt and preserving the all too scarce open spaces. More specifically the project involves the promotion of regional products, the development of cycling schemes, the protection of woodland and a reassessment of the area's cultural heritage. The Province of Flemish Brabant and the Flemish Land Agency are the initiative-takers in this venture.

VAN 4/12 TOT 4/1

RANDUIT

A G E N D A

Willem Vermandere en de levensvreugde van Sangalayi

De eeuwige reiziger verliest zijn land, maar ontdekt zijn ziel. Dat geldt ook voor een bescheiden West-Vlaamse liedjeszanger, die zijn afkomst niet verloochent maar er afstand van neemt. De

Willem Vermandere

anekdotes die Willem Vermandere tijdens zijn kerstprogramma 'In de donkerste dagen' rondstrooit, zijn bedoeld als door-denkertjes. Om de blanke man te verblijden en zijn geest te verruimen, nodigde hij het Kongolees ensemble Sangalayi uit, waarvan de naam zinspeelt op levensvreugde. Die is immers belangrijker dan materieel comfort. De vijf Vlaamse muzikanten waarmee Vermandere al enkele seizoenen rondtoert, verbroederen zowel op artistiek als op geestelijk vlak met hun

Afrikaanse collega's. De kerstmythes die op het zwarte continent al eeuwenlang de ronde doen, vertonen weliswaar weinig overeenkomst met de kronieken van de bijbelauteurs waarop wij ons in het Wes-

ten baseren, maar de aandachtige luisteraar zal in al die oergeschiedenissen toch een universeel streven naar liefde en geluk herkennen. De zorgvuldig uitgekozen baluba liederen onderstrepen die existentiële wens.

In de donkerste dagen door Willem Vermandere & Sangalayi
Vilvoorde, CC Bolwerk, Bolwerkstraat 17
Vrijdag 12 december om 20.30
📞 tel. 02-255 46 90
🌐 website www.applaus.be

Bob De Moor

Bob De Moor als hongerkunstenaar

Jan De Prest is bezeten van het theater. Hoewel zijn eigenste vader hem met deze kunstvorm in contact bracht, moest hij van hem zoals zovelen toch eerst een fatsoenlijk diploma behalen alvorens zich met dit onnutte tijdverdrijf onledig te mogen houden. En zoals reeds zovelen voor hem tot hun spijt moesten vaststellen, werd dit uitstel een regelrecht afstel. Kunt u nog een beetje volgen? Zodoende treffen we onze held op het ogenblik van de voorstelling aan op het punt waarop hij de verloren tijd wil inhalen door als nog aan een theatercarrière te beginnen bouwen. Na de stukken 'De conference' (1999) en 'Iguanodons' (2001) is dit de derde samenwerking tussen Jo Van Damme en Bob De Moor. Steeds wordt de kwaliteit van het geleverde werk beter. Als dat maar goed afloopt, want de heren willen in elk geval in schoonheid afscheid nemen.

De laatste hongerkunstenaar door Bob De Moor
Wemmel, GC De Zandloper, Kaasmarkt 75
Donderdag 11 december om 20.00
📞 tel. 02-460 73 24, website www.dezandloper.be
Dilbeek, CC Westrand, Kamerijklaan
Zondag 18 januari 2004 om 15.00
📞 tel. 02-466 20 30, website www.applaus.be

Een Roemeens engelenkoor

Na de politieke omwenteling in Roemenië in het begin van de jaren '90, werd de wereld geconfronteerd met schrijnende televisiebeelden van verwaarloosde kinderen in menonwaardige opvangtehuizen en have-loze patiënten in psychiatrische inrichtingen. Om de ergste nood te lenigen werd van overal in Europa hulp geboden en kwam onder meer het project 'Adoptiedorpen' van de grond. De opbrengst van het kerstconcert van het Roemeense meisjeskoor Symbol gaat integraal naar de kinderen van Cehu Silvaniei. Symbol bouwde met zijn religieus geïnspireerde, traditionele Roemeense koormuziek de voorbije jaren een stevige reputatie op. De groep symboliseert de herwonnen vrijheid en een rotsvast vertrouwen in de toekomst. Toen het ensemble tien jaar geleden in Boekarest debuteerde, waren de vocalisten nog piep-

Symbol

jong, maar nu zijn hun stemmen meer geschoold. Dirigent Jean Lupu belooft een sfeervol engelenconcert, dat past bij deze tijd van het jaar.

Symbol
Dilbeek, CC Westrand, Kamerijklaan
Donderdag 18 december om 20.30
📞 tel. 02-466 20 30
🌐 website www.applaus.be

PODIUM KUNSTEN

THEATER

ZONDAG 7 DEC

LINKEBEEK

GC De Moelie 02-380 77 51
Sint-Sebastiaanstraat 14

De Dromendief

door Connie Neefs & Jean Bosco Safari - muziektheater

● 15.00

WOENSDAG 10 DEC

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

Quarantaine

door De Koe

● 20.15

12, 13 EN 14 DEC

SINT-PIETERS-LEEUV

Zaal Parochiecentrum Negenmanneke
02-377 63 11 (na 18.00)

G. Deruyverstraat 21

Rorate Caeli

door Toneelgroep Ruimte en Tijd

● 20.00, 14/12 om 15.00

12, 13 EN 14 DEC

ZAVENTEM

Zaal 'Ons Huis' 0476-31 09 16
Stationstraat 58 (Lysiane Crosset)

Onder Ons

door Toneelkring Marjolier

● 20.00, 14/12 om 15.00

ZATERDAG 13 DEC

MEISE

De Muze van Meise 02-268 61 74
Brusselsesteenweg 69

De Palestijnen

door Braakland

● 20.00

MAANDAG 15 DEC

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

Geletterde Mensen

door Jef Geeraerts

● 20.30

VRIJDAG 19 DEC

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

Metamorphosen

door De Roovers - vanaf 12 jaar

● 20.00

VRIJDAG 19 DEC

WEZEMBEEK-OPPEM

GC De Kam 02-731 43 31
Beekstraat 172

Intiem door Els De Schepper - muziektheater (uitverkocht)

● 20.00

20 EN 21 DEC

MEISE

De Muze van Meise 02-268 61 74
Brusselsesteenweg 69

De Kersentuin

door Cie Mannetje Blauw

● 20.00

DANS

VRIJDAG 5 DEC

BEERSEL

CC de Meent 02-380 23 85
Gemeenveldstraat 34

Bobo in Paradise

door Hush Hush Hush

● 20.30

VRIJDAG 12 DEC

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

More than something door

Oblong (Maarten Vanden Abeele)

● 20.15

FAMILIEVOORSTELLING

VRIJDAG 5 DEC

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

De gebroeders Leeuwenhart

door Bronks - vanaf 8 jaar

● 20.00

ZATERDAG 6 DEC

GRIMBERGEN

Fenikshof 02-263 03 43
Abdijstraat 20 (CC Strombeek)

Amai m'n oor

door 4Hoog Producties - vanaf 5 jaar

● 15.00

Bobo in Paradise
(dans, 5/12 in Meise)

ZATERDAG 20 DEC

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

De gebroeders Leeuwenhart

door Bronks - vanaf 8 jaar

● 15.00

ZATERDAG 20 DEC

JEZUS-EIK/OVERIJSE

GC De Bosuil 02-657 31 79
Witherendreef 1

En daarom zijn we hier

door De Band Krijgt Kinderen

● 15.00

ZONDAG 4 JAN

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

Drie zusters door Zeven - vanaf 9 jaar

● 15.00

HUMOR

VRIJDAG 5 DEC

MEISE

De Muze van Meise 02-268 61 74
Brusselsesteenweg 69

Quarantaine
(theater, 10/12 in Grimbergen)

Bonjour Micro door Stand-up comedy collectief

● 20.30

VRIJDAG 5 DEC

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhofplein 11

Wolfjizers en Schietgeweren - The best of door Kommil

Foo (uitverkocht)

● 20.30

DONDERDAG 18 DEC

WEMMEL

GC De Zandloper 02-460 73 24
Kaasmarkt 75

Best Of door Les Founambules

● 20.00

LITERAIR

DONDERDAG 4 DEC

MEISE

De Muze van Meise 02-268 61 74
Brusselsesteenweg 69

dOnderkurEn: De Vaders 2

● 20.30

De Palestijnen (theater, 13/12 in Meise)

De gebroeders Leeuwenhart (familievoorstelling, 5/12 (Dilbeek) en 20/12 (Grimbergen))

MUZIEK

VRIJDAG 5 DEC

ASSE

CC Den Horinck 02-466 78 21
Noorderlaan 20

Thé Lau

● 20.30

5 EN 6 DEC

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

De omloop der lage

landen door De Nieuwe Snaar

● 20.15

ZONDAG 7 DEC

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhofplein 11

Aperitiefconcert

door Thooover

● 11.00

WOENSDAG 10 DEC

VILVOORDE

CC Het Bolwerk 02-255 46 90
Bolwerkstraat 17

Zahava Seewald & ensemble

● 20.30

VRIJDAG 12 DEC

GRIMBERGEN

Abdijkerk 02-263 03 43
(CC Strombeek)

Gospel door Will Tura

● 20.15

ZATERDAG 13 DEC

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

An Evening with...

Anton Walgrave

● 20.15

ZATERDAG 13 DEC

JEZUS-EIK/OVERIJSE

GC De Bosuil 02-657 31 79
Witherendreef 1

Uit volle borst met het

Huisorkest door Het Huisorkest

● 20.00

WOENSDAG 17 DEC

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

Hommage à Brel

door Filip Jordens & Les P'tits Mozarts
de ce Soir

● 20.30

ZATERDAG 20 DEC

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

Kerstspecial Unplugged

door Dana Winner

● 20.30

ZATERDAG 20 DEC

GRIMBERGEN

Fenikshof 02-263 03 43
Abdijstraat 20 (CC Strombeek)

Virus B-23 + support act:

Groep Jezus

● 20.30

ZATERDAG 20 DEC

KRAAINEM

GC De Lijsterbes 02-721 28 06
Lijsterbessenbomenlaan 6

Hommage à Brel

door Filip Jordens & Les P'tits Mozarts
de ce Soir

● 20.00

VRIJDAG 2 JAN

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

Theaterconcert door Will Tura

● 20.15

An Evening with... Anton Walgrave
(muziek, 13/12 in Grimbergen)

ZATERDAG 3 JAN

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

Maten & Gewichten

door Wim De Wulf en De Bezetting

● 20.15

KLASSIEK

ZATERDAG 6 DEC

MEISE

De Muze van Meise 02-268 61 74
Brusselsesteenweg 69

Winterconcert

door fanfare De Eendracht

● 20.00

ZATERDAG 6 DEC

TERVUREN

St-Janskerk 02-768 03 00
Kerkstraat (Cultuurcentrum Tervuren)

Van Barok tot Klassiek

door Peter De Waele, Roger Nauwelaers
en Therese Glaubitz

● 20.30

DINSDAG 9 DEC

VILVOORDE

CC Het Bolwerk 02-255 46 90
Bolwerkstraat 17

Csardasklange door VMT-Heistse

Operettekring - seniorenvoorstelling

● 14.30

VRIJDAG 12 DEC

STROMBEEK-BEVER

Kerk 02-269 05 95 (Levedale)

Kerstconcert door het Gymel

Ensemble o.l.v. Dirk Vermeir ten voordele
van Bezigheidstehuis en Gezinsvervangend
tehuis Levedale uit Wolvertem

● 20.00

Hommage à Brel
(muziek, 17/12 (Dilbeek) en
20/12 (Kraainem))

Zennetoer muzikaal strijdperk voor jong talent

Scheurende gitaren, een ontlukende podiumact en een begeistert publiek. Dat en veel meer muzikaal lekkers vindt van oktober tot januari een freepodium in de degelijk georganiseerde, maar toch nog te vaak op improvisatie drijvende Zennetoer.

Een regionaal initiatief waarbij diverse culturele centra en jeugthuizen de handen in mekaar slaan en zo 23 geselecteerde bandjes via 4 voorrondes naar de gunst van jury en publiek laten dingen. De finale vindt plaats op 10 januari in CC 't Vondel in Halle. Wij namen alvast een kijkje op de preselectie van zaterdag 25 oktober i.l. in Beersel.

Hombre

De tweede editie van het freepodium Zennetoer biedt zoals vorig jaar opnieuw een 5-tal avonden vol live-muziek gebracht door een bont gezelschap. Eind mei al startten de jeugthuizen en culturele centra van Beersel, Halle, Linkebeek, Sint-Genesius-Rode en Sint-Pieters-Leeuw hun zoektocht naar jong muzikaal talent. Dat resulteerde in meer dan 70 groepen die een demo ter beschikking stelden. Uiteindelijk werden er daarvan 24 (23 bleek in de praktijk) een vrij podium opgestuurd. 'Een initiatief als Zennetoer heeft een dubbele functie', legt Melanie Voets, lid van de Beerselse jeugddienst, uit. 'Eenzijds werkt Zennetoer mee aan de naambekendheid van onze jeugd ontmoetingsplaatsen. Anderzijds geven wij als organisatoren, samen met de jeugdactoren, de live-muziek een flinke duw in de rug door jonge bands uit de streek podiumkansen te bieden.'

20 minuten om te overtuigen

Net zoals op de eerste preselectie in Sint-Pieters-Leeuw zouden die zaterdagavond 25 oktober 6 band-

jes in het Beerselse strijdperk treden. Elke groep kreeg 20 minuten de tijd om jury en publiek te overtuigen, waarna 20 minuten pauze volgden. 'Homecooked Flava' wilde een overtuigende cocktail van funk en soul brengen, maar een sterfgeval maakte abrupt een einde aan die aspiratie waardoor het deelnemersveld werd gereduceerd tot 5 groepen. 'Nog meer dan genoeg potentieel om de tweede preselectie van Zennetoer onvergetelijk te maken', beloofde presentator en would-be-komiek Johan Van Lier jury en publiek en hij schotelde hen in één adem 'Bueller' als opener van de avond voor. Dit vijftal zette een gebalde en dynamische set neer vol krachtige poppunkrock. Uit de ietwat lauwe reactie van het publiek viel al meteen af te leiden dat dit niet het avondje van 'Bueller' zou worden. De groep eindigde als laatste.

'Hombre' weet van wanten

Op de Zennetoer-flyer stond de naam 'Cocktail Size' te lezen, maar na loting mocht de groep 'Orbis' als tweede het podium op. Even ging de organisatie daar de mist in en dat kan ook over 'Orbis' worden gezegd. Hun set was gevuld met poprocknummers maar bleek onvoldoende voor een plekje bij de beste drie. 'Hombre' wist als derde band duidelijk wel van wanten. De trompetten schalden vrolijk en hun voorman bleek een aangename stem én

vlotte bindteksten in petto te hebben. 'Hombre' bracht bovendien een gesmaakte set. Ellen Sterckx, Elke Poelaert en Isa Savenberg, door ons uit het publiek geplukt, keken tijdens Hombre's optreden goedkeurend toe. Het spektakel van 'Sélénites' ('vrij eentonig en onverstaanbare teksten') noch dat van afsluiter 'Portland' ('te harde gitaarrock en ze stonden te dikwijls met de rug naar het publiek') kon hen overtuigen. 'Hombre' oogstte zo alvast 3 stemmen uit het publiek en kreeg ook van de andere aanwezigen én van de jury de voorkeur. 'Portland' won brons, 'Sélénites' werd knap tweede en behoudt zo, mogelijk als beste tweede van de 4 preselecties, uitzicht op een plaatsje in de finale op 10 januari in CC 't Vondel in Halle. 'Hombre' nog aan toe!

Tim Vanderweyen

Zennetoer 2003-2004

Finale op 10 januari 2004 in CC 't Vondel, Possozplein 40, 1500 Halle

[website www.zennetoer.be](http://www.zennetoer.be)

ZONDAG 14 DEC

ASSE

CC Den Horinck 02-466 78 21
Noorderlaan 20

The sound of An Lauwereins

17.00

ZONDAG 14 DEC

HALLE

Sint-Rochuskerk

02-380 73 05 of 02-380 22 25

Weinachtsoratorium

van J.S. Bach door De Sangghesellen en Het Europees Kamerorkest

19.30

ZONDAG 14 DEC

MEISE

De Muze van Meise 02-268 61 74
Brusselsesteenweg 69

Duo Arabesque met Cathérine

Vissenberg (fluitiste) en Karen Peeters (harpiste)

11.00

VRIJDAG 19 DEC

DWORP

Sint-Gurikskerk

02-380 73 05 of 02-380 22 25

Weinachtsoratorium

van J.S. Bach door De Sangghesellen en Het Europees Kamerorkest

20.00

DONDERDAG 25 DEC

GRIMBERGEN

Basiliek

02-260 12 97

(Gemeentewinkel)

Kerstmisconcert door Rien Aarssen

16.30-17.30

ZONDAG 4 JAN

ZAVENTEM

Gemeentelijk auditorium

Hoogstraat 50

02-758 87 92

(Dienst Cultuur Zaventem)

Nieuwjaarsconcert in

Weense stijl met het salonorkest

Panache

11.00

JAZZ

ZONDAG 14 DEC

GRIMBERGEN

CC Strombeek

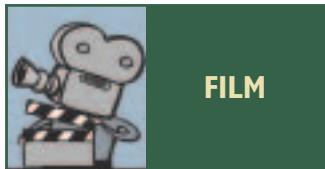
02-263 03 43

Gemeenteplein

Jazzbrunch met Hilde Vanhove

Quartet

10.30

WOENSDAG 3 DEC**WEMMEL**

GC De Zandloper 02-460 73 24
Kaasmarkt 75

Piglet's big movie

jeugdfilm

🕒 14.30

ZATERDAG 6 DEC**DILBEEK**

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

De kleine ijsbeer

vanaf 4 jaar

🕒 14.00

ZONDAG 7 DEC**BEERSEL**

CC de Meent 02-380 23 85
Gemeenveldstraat 34

Swimming Pool

🕒 20.00 - knt

ZONDAG 7 DEC**OVERIJSE**

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhofplein 11

Het levende bos

🕒 15.00

DINSDAG 9 DEC**DILBEEK**

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

Les Invasions Barbares

🕒 20.30

DINSDAG 9 DEC**GRIMBERGEN**

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

De Zaak Alzheimer

🕒 20.30

WOENSDAG 10 DEC**OVERIJSE**

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhofplein 11

De Zaak Alzheimer

🕒 20.30

NIET TE MISSEN NIET TE MISSEN

WERELDMUZIEK

Italiaanse volksmuziek met Nuova Compagnia Di Canto Popolare

Hartstochtelijke liefdesliederen, feestelijke danswijsjes en theateraal gezongen ballades vormen de rode draad in het Europaliaconcert van de Nuova Compagnia Di Canto Popolare. Toen stemacrobate Fausta Veterez en gitaarvirtuoos Corrado Sfolgi tijdens de 'folkboom' in de jaren zestig met dit volksmuziekensemble van start gingen, konden zij op de steun rekenen van de populaire Domenico Modugno. Ook belcantozangers uit de lage landen lieten zich niet onbetuigd. De populaire Nederlandse zanger Willy Alberti viste immers in dezelfde muzikale vijver. Angelo Branduardi trok met de formatie de platenstudio in en dat leverde de poëtische langspeler 'Tzigari canto acustico' op. De zestienkoppige groep pakt nu uit met een selectie uit hun jongste album 'La voce del Grano'. Als graankorrels konden spreken, zouden ze eindeloos vertellen over het onbezonnen gedrag van pubers en de spannende verleidingsspelletjes van sensuele vrouwen die het opnemen tegen stoere macho's uit de doeken doen. In het gezelschap van de Nuova Compagnia zijn de nachten in Napels nog even avontuurlijk als vroeger, voor de doedelzakspelers uit Molise is het altijd zomer, en de dansers uit Taranto vieren al voortijdig nieuwjaar.

Europalia Italia: Nuova Compagnia Di Canto Popolare

Beersel, CC de Meent, Gemeenveldstraat 34
Zaterdag 20 december om 20.00

📞 tel. 02-380 23 85

website www.applaus.be

KERSTCONCERT

Amanti dell'Arte zingt Zuid-Italiaanse kerstliederen

Al sinds 1991 verzorgt Geert Soenen met gelijkgestemde muzikanten van zijn kamerensemble Amanti dell'Arte erg gewaardeerde concerten. De adventstijd is uiteraard een geschikte periode om gelegenheidscomposities uit te voeren die betrekking hebben op het kerstfeest. Van veel Zuid-Italiaanse kerstliederen bestaan geen geschreven bronnen; de jongeren leerden ze door ze met de ouderen mee te zingen. Eerder dan de melodie of de tekst werd de klankkleur overgeleverd. De traditionele volksliederen zijn in feite paraliturgische gezangen, die het saamhorigheidsgevoel versterken. De kerk probeerde ze soms

door andere composities te vervangen, maar het volk heeft zich deze muziek nooit laten afnemen. Sopraan Helena Maes en de elf muzikanten van Amanti dell'Arte stelden een programma samen van traditionele kerstliederen, die worden afgewisseld met aangepast werk van Arcangelo Corelli, Antonio Vivaldi, Georg Friedrich Händel en Johann Sebastian Bach.

Amanti dell'Arte

Asse-Zellik, Sint-Bavokerk

Vrijdag 19 december om 20.30

📞 tel. 02-466 78 21

website www.applaus.be

TONEEL

Afrekening met vader Kafka

Franz Kafka schreef zijn beruchte 'Brief an den Vater' toen hij 36 jaar was. Zijn vader kreeg de tekst echter nooit onder ogen. Het is trouwens maar de vraag of hij er rekening mee zou hebben gehouden, want de man liet zich door niemand beïnvloeden. Hermann Kafka stond bekend als een despotische figuur, die anderen naar zijn pijpen liet dansen. De succesrijke zakenman hoopte dat zijn zoon hem zou opvolgen, maar door zijn bemoeizieke houding groeiden beiden uit elkaar. De jonge Franz verwees in vroegere verhalen al geregeld naar zijn vader, maar die had daar hoegenaamd geen boodschap aan. Aan zijn principes en opvoedingsmethodes mocht niet worden getornd.

Het gezelschap De Bloedgroep ontstond in de schoot van Theater Malpertuis. Acteurs Sam Bogaerts en Steve de Schepper kruipen in de huid van de twee Kafka's. Regisseuse Tania Van der Sanden ziet erop toe dat ze elkaar niet naar de keel vliegen!

Brief aan m'n vader door De Bloedgroep Grimbergen, CC Strombeek, Gemeenteplein

Vrijdag 19 december om 20.15

📞 tel. 02-263 03 43

website www.cstrombeek.be

Brief aan m'n vader

Ludo Dosogne

DINSDAG 16 DEC

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

De Zaak Alzheimer

● 20.30

DINSDAG 16 DEC

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43

Gemeenteplein

Les Invasions Barbares

● 20.30

DINSDAG 16 DEC

WEZEMBEEK-OPPEM

GC De Kam 02-731 43 31

Beekstraat 172

The Magdalene Sisters

● 20.00

WOENSDAG 17 DEC

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59

Begijnhofplein 11

Kill Bill

● 20.30

VRIJDAG 19 DEC

WEMMEL

GC De Zandloper 02-460 73 24

Kaasmarkt 75

Cidade de Deus

● 20.00

ZONDAG 21 DEC

BEERSEL

CC de Meent 02-380 23 85

Gemeenveldstraat 34

Sinbad

(De held van de zeven zeeën)

vanaf 6 jaar

● 15.00

ZONDAG 21 DEC

BEERSEL

CC de Meent 02-380 23 85

Gemeenveldstraat 34

Mystic River

● 20.00

ZONDAG 21 DEC

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43

Gemeenteplein

Leuven Kort - The best of

● 15.00

ZONDAG 21 DEC

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43

Gemeenteplein

Dirty Pretty Things

● 20.30

ZONDAG 21 DEC

TERVUREN

Studio Filmtheaters 02-768 03 00

(Cultuurcentrum Tervuren)

Hoomzeelstraat 63

Filmontbijt: Abeltje

vanaf 7 jaar

● 10.00

MAANDAG 22 DEC

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43

Gemeenteplein

Het levende bos

● 15.00

EUROPALIA ITALIË

Hedendaagse kunstenaars en hun verwantschap met Italië

Niet alleen tijdens de renaissance en in de barok reisden kunstenaars naar Italië om zich daar te vervolmaken. Ook heel wat boegbeelden van het modernisme, de pop art en de conceptuele kunst kozen Rome, Napels of Turijn als inspirerende verblijf-

Alighiero e Boetti

plaats. De Europaliantentoonstelling 'Luoghi d'Affezione' (affectieve plaatsen) brengt werken samen die grotendeels door buitenlandse kunstenaars op hun uitverkoren plekjes zijn vervaardigd. Sommigen nestelden zich blijvend in Italië, anderen beperkten zich tot een vluchtige kennis-

Andy Warhol, 'Vesuvius'

making. Andy Warhol hield van spektakel. Vulkaanuitbarstingen interesseerden hem mateloos. Toen hij op een bepaald ogenblik vernam dat de Vesuvius weer op uitbarsten stond, haastte hij zich naar het Siciliaanse Campania. Op een zeldzame zeefdruk, die hij kort voor zijn dood realiseerde, is te zien hoe witte en bruine wolken uit de berg opstijgen. Een Napolitaanse galeriehoudster bracht de buitenwereld Amerikaanse 'pop star' in contact met Joseph Beuys, die in de buurt een ecologisch project ontwikkelde. De Duitse pionier van de groene beweging en de

New Yorkse dandy die de massaconsumptie tot kunst had verheven, staan samen op een historische foto die de expositie domineert. Iannis Kounellis, die aanvankelijk in de Griekse havenstad Piraeus woonde, kreeg halverwege de jaren vijftig belangstelling voor de 'arte povera'. Daarom verhuisde hij naar Rome. Hoewel hij eenvoudige materialen gebruikt, maken haast al zijn werken een theatrale indruk. Het anker dat hij aan een stalen kabel heeft opgehangen, zinspeelt op zijn nomadisch bestaan. Hij beschouwt zichzelf als een hedendaagse Odysseus die zijn antieke 'roots' niet verloochent. Een kunstenaar uit Kosovo suggereert dat Italiaanse ziekenwagens eleganter zijn dan die in zijn door de burgeroorlog geruïneerde geboorteland. De Japanner Satoshi Hirose leunt met zijn doorschijnende, 'kosmische bonendoos' aan bij de 'Transavanguardia'. Ook het futurisme is nog lang niet doodgebloed, zoals blijkt uit het werk van artiesten uit Egypte en Bangladesh die aanleunen bij het oeuvre van Boccioni en Marinetti. Bizar is het gigantisch bed van Luca Maria Patella, die op een surrealistisch werk van Marcel Duchamp voortborduurde. Het meubelstuk, dat aan de dichter Apollinaire is opgedragen, mist bij nader inzien enkele essentiële onderdelen omdat het esthetische primeert op

het functionele. Met oneindig veel geduld borduurde de Turijnse kunstenaar Alighiero e Boetti zelfs een complete wereldkaart. De landen waarmee hij een affectieve band heeft, markeerde hij met vlagsymbolen. Honkvaste artiesten worden met de dag zeldzamer!

Ludo Dosogne

Luoghi d'Affezione

Brussel, Stadhuis, Grote Markt

Nog tot 18 januari 2004

Van dinsdag tot zondag van 11.00 tot 18.00, gesloten op 24 en 25/12/2003, 31/12/2003 en 1/1/2004

tel. 02-279 64 05, website www.europalia.be

MAANDAG 22 DEC**GRIMBERGEN**

CC Strombeek 02-263 03 43

Gemeenteplein

Film om naar te luisteren:**Together**

● 20.30

DINSDAG 23 DEC**GRIMBERGEN**

CC Strombeek 02-263 03 43

Gemeenteplein

Seabiscuit

● 20.30

ZONDAG 28 DEC**BEERSEL**

CC de Meent 02-380 23 85

Gemeenveldstraat 34

De Zaak Alzheimer

● 20.00

TENTOONSTELLINGEN**VAN 1 TOT 31 DEC****WEZEMBEEK-OPPEM**

GC De Kam 02-731 43 31

Beekstraat 172

Kam Kiest voor Kunst:**Pierre Debray**

schilderijen

● doorlopend

VAN 3 DEC TOT 5 JAN**WEMMEL**

GC De Zandloper 02-460 73 24

Kaasmarkt 75

Fotografiecircuit**Vlaanderen:****Het geloof kruipt waar****het niet gaan kan**

door Marc Wallican

● doorlopend

5, 6 EN 7 DEC**VOSSEM**

Gemeentelijke Zaal 02-767 81 61

Dorpstraat 38 (Robert Arickx)

25ste tentoonstelling van Neerhofdieren

• organisatie: het Voerse Neerhof vzw

● vrij van 20.00 tot 22.00,

za van 10.00 tot 21.00, zo van

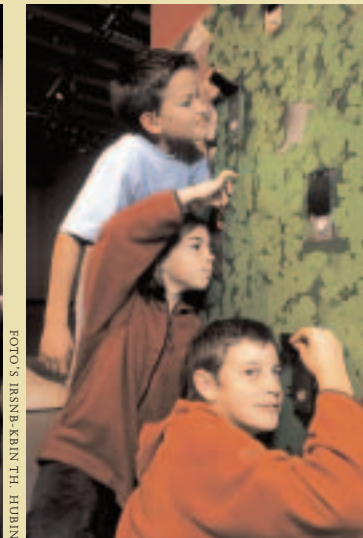
10.00 tot 18.00

Dieren op vrijersvoeten

Pauwen spreiden hun staart, struisvogels dansen, beloega's fluiten en roodborstjes zingen alsof hun leven er vanaf hangt. Elk dier praat op zijn eigen manier en met zijn middelen over liefde. Dat vereist echter heel wat energie en doet de vraag rijzen of wie zich laat opmerken geen te makkelijke prooi wordt voor belagers of rivalen. 'Fatal Attraction - dieren op vrijersvoeten' geeft daarop en op vele andere vragen een antwoord en toont bovendien aan de hand van talrijke interactieve voorbeelden de verschillende aspecten van verleiding bij dieren. Verrassend daarbij is te ervaren hoe dierlijk ons verleidingsspel wel is en hoe dieren helemaal niet verliefd worden, ze paren gewoon.

In het Brusselse Museum voor Natuurwetenschappen zijn dieren nog tot 18 april 'beestig verliefd'. De expo 'Fatal Attraction' toont sterke staaltjes van verleiding in het dierenrijk met prachtige exem-

plaren. Op het einde van de expo hebben ze al kleintjes. De ruimte daartussen valt uiteen in verschillende thema's die naadloos in mekaar overgaan en die de bezoeker door middel van interactieve activiteiten voor alle leeftijden de verleidingslijsten van de dieren laten ontdekken. Zo kun je via de aanwezige displays aflezen hoe herten tijdens de paartijd zo hard en snel mogelijk brullen en daarna kun je zelf, door die hertenroep na te bootsen, je kans wagen om reeën te lokken. De aanwezige zaalwachter en een nabije bezoeker keken bij onze poging even verschrikt op, maar het pijltje verbonden aan de net gebruikte microfoon toonde een andere waarheid: 'u zal nog lang een eenzaam hert blijven'. Niet alleen door geluid maar ook met bewegingen, geuren en kleuren lokken dieren soortgenoten. Dat is echter niet altijd zonder gevaar; valsspellers en spionnen zijn ook van de partij. Insecten, spinnen, vissen en zelfs planten kunnen de verleidingsignalen griezelig perfect nabootsen en zo een lekkere maaltijd in de val lokken. Fatal Attraction!

FOTO'S: IRSNB - KRINTH, HOUBIN

Menselijke verleidingskunsten

Het verleidingsspel van de dieren erg actief en splendorwijs maar evenzeer via wetenschappelijk goed onderbouwde weetjes beleven, doet bij ons een belletje rinkelen. Ook de mens flirt en versiert immers onder meer op basis van niet-verbale signalen. Dat wordt op het einde van de expo geïllustreerd door een filmpje van de cineast Frédéric Fonteyne, waarin het hele gamma aan niet-verbale gedragingen dat de mens gebruikt om te verleiden esthetisch en delicaat in beeld wordt gebracht. 'Fatal Attraction' kwam tot stand dankzij een nauwe samenwerking

tussen de Musea voor Natuurwetenschappen in Brussel, Leiden en Parijs. Een heuse première voor Europa en een tentoonstelling die ongetwijfeld nog talloze bezoekers zal lokken!

plaren uit de natuur. 'Kruip in de huid van de satijnvogel, het hert, de clownvis.... en probeer geuren, geluiden, kleuren of poses uit waarmee je het hart van je partner wint.' Een duidelijke en met romantiek vervulde opdracht lijkt het, maar niets is minder waar. Dieren gebruiken weliswaar hun meest verleidelijke kantjes om een partner te lokken maar ze worden niet verliefd. Ze zoeken een maatje en paren. Daarbij is geen plaats voor vlinders in de buik of een romantisch voorspel. Dat zet aanvankelijk, vooral bij de jongere bezoekers, een stevige domper op de vreugde. De hoge interactiviteit van de opgestelde displays en video's maakt echter veel goed.

Van signalen tot fatale aantrekking

Als inleiding tot deze groots opgezette tentoonstelling krijg je enkele foto's van dierenparen te

tussen de Musea voor Natuurwetenschappen in Brussel, Leiden en Parijs. Een heuse première voor Europa en een tentoonstelling die ongetwijfeld nog talloze bezoekers zal lokken!

Tim Vanderweyen**Fatal Attraction****Brussel, Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen, Vautierstraat 29****Nog tot 18 april 2004****Open van dinsdag tot vrijdag van 9.30 tot 16.45, zaterdag en zondag van 10.00 tot 18.00, gesloten op maandag, 25/12/2003 en 1/1/2004**

● tel. 02-627 42 11

website www.natuurwetenschappen.be

**VAN 5 TOT 30 DEC
TERVUREN**

Art Gallery Charlotte Van Lorreinen
Nieuwstraat 16 02-306 35 73
Ward Lernout
● vrij, za en zo van **14.00** tot **19.00**

**VAN 13 TOT 21 DEC
MEISE**

't Moment van Meise 02-268 61 74
Brusselsesteenweg 40
Kiezen voor Kunst
● doorlopend

**TOT 14 DEC
GRIMBERGEN**

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein
Mo Becha - David Neirings - DD Trans
● doorlopend

**TOT 24 DEC
DROGENBOS**

Museum Felix De Boeck 02-377 57 22
Kuikenstraat 6
Patrick Crombé, beeldhouwer
● van di tot vrij van **13.00** tot **17.00**, za en zo van **14.00** tot **17.00**, gesloten op wettelijke feestdagen

**TOT 29 FEB
GRIMBERGEN EN
TERVUREN**

Met Tom & Charlotte op zoektocht in de musea: spel-parcours voor kinderen van 6 tot 12 jaar in het Museum voor de Oudere Technieken (Guldendal 20, Grimbergen) en het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika (Leuvensesteenweg 13, Tervuren)
● van ma tot vrij van **9.00** tot **17.00** (MOT Grimbergen)
● van di tot vrij van **10.00** tot **17.00**, za en zo van **10.00** tot **18.00** (Afrikamuseum Tervuren)

**DINSDAG 2 DEC
TERVUREN**

Pachthof Stroykens 02-767 62 69
Merenstraat 19
Wat is pseudo-wetenschap?
door Tim Trachet, amateur-astronoom en VRT-journalist
• organisatie: Humanistisch Verbond Tervuren
● **20.00**

**DONDERDAG 4 DEC
LEUVEN**

Provinciehuis 016-26 76 05
Provincieplein 1
Lezing met rondleiding: de geïntegreerde kunst in het provinciehuis
● **20.00**

**DONDERDAG 4 DEC
OVERIJSE**

CC Den Blank 02-306 60 91
Begijnhofplein 11
Kinderen vragen duidelijkheid door Nathalie Heurckmans, lic.
Klinische psychologie
● **20.00**

**4 EN 11 DEC
SINT-GENESIUS-RODE**

Bibliotheek 02-380 49 39
Dorpsstraat
Hedendaagse architectuur in België
• organisatie: VTB-VAB Socio-Cultuur
● **20.00**

**DINSDAG 9 DEC
KRAAINEM**

GC De Lijsterbes 02-456 97 80
Lijsterbessenbomenlaan 6
Speakers'Corner: De rol van cultuur in een multi-culturele stad door Paul Dujardin
● **20.00**

**13 EN 14 DEC
JEZUS-EIK/OVERIJSE**

GC De Bosuil 0486-42 43 15
Witherendreef 1 (Moses Camara)
Stage dundun voor beginners en halfgevorderden met Youssouf Traoré
● **10.00** tot **13.00** (beginners)
● **14.00** tot **17.00** (halfgevorderden)

Kongo als bron van inspiratie voor Belgische kunstenaars

Avontuurlijke schilders, beeldhouwers en fotografen reisden vanaf 1880 vanuit België naar Kongo om er informatie te vergaren over de leefwereld van de verschillende bevolkingsgroepen. Sommigen werden uitgezonden met een specifieke opdracht; anderen vertrokken op eigen initiatief. In de twintigste eeuw taande de belangstelling niet, maar nam zij wel andere vormen aan. Op de tentoonstelling 'Kongo en de Belgische kunst', die het Cultureel Centrum van Sint-Pieters-Woluwe in samenwerking met het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika en particuliere verzamelaars organiseert, zijn 140 representatieve werken samengebracht, die zijn vervaardigd vóór juni 1960, toen het land weer onafhankelijk werd. De expositie is chronologisch opgebouwd.

'Kongolese markt' - Floris Jespers

'Een exotische of een 'primitivistische' beweging zoals in Frankrijk bestond bij ons niet', legt samenstelster Jacqueline Guisset uit. 'In hun doeken en sculpturen leggen de Belgische kunstenaars vast wat ze hebben gezien. De marktaferelen, de portretten en de landschappen fungeren dan als getuigenissen. Maar er waren ook artiesten die dezelfde thema's behandelden zonder ooit een voet op Kongolese bodem te hebben gezet. Zij lieten hun verbeelding de vrije loop, baseerden zich op externe bronnen of lieten zich op sleeptouw nemen door de koning...' Zo gaf Leopold II beeldhouwers en ontwerpers uit propagandistisch oogpunt ivoor cadeau. Hun kunstwerken werden getoond op de wereldtentoonstellingen in Antwerpen en Tervuren om zijn koloniale ambities kracht bij te zetten.

Eigenzinnige kunstenaars als Frans Hens hoefden niet op steun van de vorst te rekenen. De Antwerpse schilder en etser trok zowel in 1886 als in 1887 op eigen risico naar Kongo. Hij was vooral gefascineerd door de grandioze natuur, wat resulteerde in indrukwekkende impressionistische doeken. Floris Jespers nam pas op zijn zestigste voor de eerste keer de boot naar Kongo. Hij zou er nog tweemaal terugkeren om er - zelfs op zilverpapier - vrouwen en dorpsaferelen te schilderen. Hoewel hij in Antwerpen stierf, kon hij toch in Kongolese grond begraven worden, want die had hij eerder als kostbaar souvenir mee naar ons land gesmokkeld. Bijna abstract zijn de figuren van Luc Peire. Deze Brugse leerling van Gustaaf van de Woestijne verzeilde in 1952 in Afrika. Opmerkelijk is zijn slanke, kegelvormige Watoetsidame. Uit dezelfde periode dateren de elegante Luba danseressen van Paul Daxhelet, die de schilder tijdens dorpsfeesten observeerde. 'Voorzichtigheidshalve peilen we niet naar onderliggende betekenissen', zegt Jacqueline Guisset, 'daarvoor zijn er in de gemeenschappelijke geschiedenis van België en Kongo teveel moeilijke momenten geweest.'

Ludo Dosogne

Kongo en de Belgische kunst (1880-1960)
Sint-Pieters-Woluwe, Cultureel en Congres Centrum Sint-Pieters-Woluwe, Charles Thielemanslaan 93
Nog tot 24 december
Van dinsdag tot zondag van 10.00 tot 18.00
● tel. 02-773 05 92

DINSDAG 16 DEC**DILBEEK**

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

Academie La Motte: **Tentoonstelling 'Brel, het recht om te dromen' - stadswandeling 'Stad in beweging'**

o.l.v. Brukselbinnestebuiten

● 9.00 - 17.00

DINSDAG 16 DEC**WEZEMBEEK-OPPEM**

GC De Kam 02-731 97 80
Beekstraat 172 (Leen De Wandeleer)

Start cursus **'Groendecoratie voor beginners'**

• organisatie: Gezinsbond Wezembeek-Oppem

● 19.30

DONDERDAG 18 DEC**OVERIJSE**

CC Den Blank 02-306 60 91
Begijnhofplein 11

Ik sta er alleen voor: wat nu? door Koen Timmermans, advocaat en bemiddelaar in familiezaken

● 20.00

19, 20 EN 21 DEC**JEZUS-EIK/OVERIJSE**

GC De Bosuil 0486-42 43 15
Witherendreef 1 (Moses Camara)

Stage djembe voor gevorderden en masterclasses met Adama Dramé

● 14.00 -17.00 (masterclasses)

● vrij 18.00-21.00, za en zo

10.00-13.00 (gevorderden)

TOT JUNI 2004**GRIMBERGEN**

CC Strombeek 0485-38 89 52
(Armand Adriaenssens)

Gemeenteplein

Stages ambachtelijk boekbinden

• organisatie: Brabantse Boekbinders-gilde vzw

CURSUSSEN**ZATERDAG 20 DEC****GRIMBERGEN**

Charberloyhoeve 02-270 46 70
Lierbaan (Nadine Grymonprez)

Kinderatelier voor 8- tot 12-jarigen

• organisatie: abc patchwork club

● 14.00 - 17.00

VARIA

Provincie stuurt met eindejaar feestbussen de baan op

Op 31 december 2003 en 1 januari 2004 staat in Vlaams-Brabant van 21 uur 's avonds tot 7 uur 's morgens een hele vloot feestbussen van De Lijn voor jou klaar om je veilig en vlot te vervoeren naar een feest, vrienden of familie.

Inlichtingen over haltes en dienstregelingen van de omritten staan in een brochure die te vinden is in de autobussen van De Lijn Vlaams-Brabant, in de lijnwinkels en bij de gemeentebesturen. Je kunt ook terecht bij De Lijn Vlaams-Brabant op het nieuwe centrale infonummer: 070-220 200.

DINSDAG 9 DEC**WEMMEL**

Gemeenteschool 02-460 75 51
Winkel 56

Bloedinzameling Rode Kruis

● 18.00 - 19.45

ZATERDAG 13 DEC**HOEILAART**

Bosmuseum van Groenendaal
Duboislaan 2 02-658 03 30

(Houtvesterij Groenendaal)

Werkdag met vrijwilligers:

'tree-dressing', aanplanten van inheems wilde rozen, bijwerken van dode takken,...

● 10.00

VAN 15 TOT 18 DEC**LEUVEN**

Provinciehuis (balkon) 016-26 76 05
Provincieplein 1

Week van het balkon - Het kleinste cultuurcentrum ter wereld: film, muziek, literatuur voor 15 personen

Vrijdag 19 december:

Nacht van het balkon

met o.a. prijsuitreiking van de kortverhalenwedstrijd

WOENSDAG 17 DEC**BRUSSEGEM**

Zaal 'De herleving' 02-460 75 51
Dorpsstraat 53

Bloedinzameling Rode Kruis

● 18.00 - 19.45

22, 23, 24 DEC EN 29, 30 EN 31 DEC**DILBEEK**

Basisschool De Vlinder
02-397 99 66 (Kleuterdienst Ratjetoe)
Kasteelstraat 76

Crea-tieve vakanties voor 3 tot 6 jarigen

22, 23, 29 EN 30 DEC**VILVOORDE**

02-255 46 92 (Dienst Jeugd Vilvoorde)
of 02-255 47 41 (Dienst Sport Vilvoorde)

SWAP (activiteiten voor jongeren van 12 tot 15 jaar): 22/12 'Vilvoorde achter de schermen', 23/12 'schaatsen in openlucht', 29/12 'Film: Lord of the rings', 30/12 'sportdag 'eindejaar'

ZATERDAG 10 JAN

Infomenten CM-vakanties voor jongeren

02-240 85 09 (CM Sint-Michielsbond)

● van 9.00 tot 12.00 in Tervuren (Kasteelstraat 10), Dilbeek (Ninoofsesteenweg 176) en Londerzeel (Gildestraat 2)

● van 14.00 tot 17.00 in Asse (Steenweg 24), Vilvoorde (F. Gelderstraat 10) en Sint-Pieters-Leeuw (Kasteel Coloma, Joseph Depauwstraat)

KERSTMARKTEN**ZATERDAG 13 DEC****PEUTIE**

02-252 49 42 (Luk Hollebecq)

Dorpsplein

Kerstmarkt

● 16.00

ZATERDAG 13 DEC**ZAVENTEM**

Kerkplein 02-758 87 91
(Gemeentebestuur Zaventem)

Kerstmarkt met een 70-tal kraampjes

● 14.00

13 EN 14 DEC**GRIMBERGEN**

Centrum 02-260 12 95
(Toerisme Grimbergen)

Kerstmarkt met meer dan

80 kramen

● 13/12 van 13.30 tot 21.00,

14/12 van 11.00 tot 20.00

ZONDAG 14 DEC**HULDENBERG**

Gemeenteplein 02-686 61 65
(Toerisme Huldenberg)

Kerstmarkt

met een 25-tal kraampjes

● 11.00-19.00

VRIJDAG 19 DEC**HOEILAART**

0486-80 23 86 (Pieter Rowies)

Gemeenteplein

Openlucht-Kerstmarkt

van de Scouts en Gidsen van Hoeilaart

● 19.00

COLOFON

Organisaties en verenigingen die hun activiteiten opgenomen willen zien in de volgende agenda die de periode van 4 januari tot 4 februari 2004 bestrijkt, moeten ons de nodige informatie bezorgen voor 3 december a.s.

U kunt uw gegevens faxen naar 02-767 57 86 of e-mailen naar randkrant@derand.be.

U kunt uw informatie ook per brief sturen naar ons redactieadres:

Witherendreef 1, 3090 Jezus-Eik/Overijse, met de vermelding RandUit Agenda.

Gezien het beperkte aantal beschikbare pagina's wordt bij de aankondigingen prioriteit verleend aan de activiteiten in de Gemeenschapscentra en de culturele centra in de rand.

Om voor plaatsing in aanmerking te komen worden de andere activiteiten vooral beoordeeld op hun uitstraling naar alle inwoners van de rand.

REDACTIE **Petra Goovaerts**.

De pictogrammen die de verschillende rubrieken aanduiden zijn van de hand van **Floris De Smedt**.

VORMGEVING **Mega.L.Una**, Brussel

DRUK **A. De Cuyper-Robberecht**, Zele.

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Henry Coenjaarts, Witherendreef 1, 3090 Jezus-Eik/Overijse.

RandUit Agenda wordt gerealiseerd met de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap.

Hoge boetes geen afdoende remedie

Menigeen ergert zich aan het dumpen van afval op openbare plaatsen, maar de vraag hoe er efficiënt tegen kan worden optreden, blijft vooralsnog onbeantwoord. Ook bij politici, ambtenaren, deskundigen en politiemensen die wij in het kader van deze artikelenreeks over zwerfvuil spraken, overheerst een gevoel van machteloosheid. De repressieve aanpak via PV's en retributietaksen lijkt weinig resultaat op te leveren omdat er zelden iemand betrapt wordt. Het effect van de uiteenlopende sensibiliseringsacties waarmee gemeenten en privé-instanties mensen proberen te overtuigen hun afval niet overal achter te laten, is onduidelijk.

22

Uit de literatuurstudie die het milieuconsultingbureau RDC Environment schreef in opdracht van Fost Plus blijkt dat vooral hoge boetes effect zouden hebben. Die zouden de hoeveelheid zwerfvuil met 50 procent doen dalen, terwijl een intensieve sensibiliseringscampagne slechts goed is voor 17 procent. In de meeste gemeenten is een retributiereglement van kracht dat sluikestorters beboet met een belasting op het verwijderen van dit afval door de gemeentelijke diensten. Het bedrag wordt berekend in functie van de werkelijke kosten van opruiming en verwerking, met een minimum van zo'n 250 euro. Deze belasting wordt niet alleen geheven als het gaat om grote sluikestorten, maar ook bij het achterlaten van bijvoorbeeld kartonnen dozen en plastic zakken bij glasbollen. Daarnaast kan tegen sluikestorters en veroorzakers van zwerfvuil een PV worden opgesteld op basis van het afvalstof-fendecreet dat 'achterlaten van afvalstoffen verbiedt'.

Zelden op heterdaad betrapt

Politiechef Frits Coenen van de zone Vilvoorde-Machelen durft zich niet uitspreken over de vraag of die boetes in de praktijk wel echt een afschrikkend effect hebben. 'Het gebeurt zelden dat iemand op heterdaad betrapt wordt. Het grote sluikestorten gebeurt immers op afgelegen plaatsen waar we moeilijk permanent een agent bij kunnen zetten. Ook het gebrek aan bewijs is vaak een probleem. Als bijvoorbeeld in een vuilniszak namen en adressen worden aangetroffen, is dit voor de rechter niet voldoende als bewijs omdat iedereen die zak daar kan hebben neergesmeten.' Ook elders in de rand luidt het bij de bevoegde instanties dat er zelden of nooit iemand

betrapt wordt op sluikestorten. In Zaventem wordt volgens milieuambtenaar Guido Declercq desondanks overwogen de boetes op sluikestorten te verhogen tot 500 euro wegens het afschrikkend effect.

Burgemeester Christian Van Eyken van Linkebeek zegt heil te zien in de mogelijkheid die de gemeenten hebben om ambtenaren aan te stellen die administratieve geldboetes opleggen. Hij zal binnenkort terzake initiatieven nemen. 'De parketten zijn immers overbelast en maken geen prioriteit van dit soort PV's.' Volgens Johan Guillemyen, een van de twee provinciale ambtenaren waarop gemeenten sinds kort beroep kunnen doen voor het opleggen van deze administratieve boetes, kan het 'onbehoorlijk achterlaten van afval' momenteel echter niet beboet worden via dit systeem. 'Er is een ingewikkelde uitleg voor, die kort en goed hierop neerkomt dat dit niet tot onze bevoegdheid behoort. Er is een wetswijziging in voorbereiding die dat in de toekomst wel mogelijk zou maken.' Grimbergen en Zemst beslisten al beroep te doen op deze provinciale ambtenaren. Om hen ook effectief aan de slag te laten gaan, moeten de politiereglementen echter nog worden aangepast. In een aantal gemeenten is men toch van mening dat door de verhoogde sociale controle van milieu- of stadswachters het sluikestorten is vermindert. Jef Schepens van de milieudienst van Sint-Pieters-Leeuw schrijft de halvering op vijf jaar tijd van het aantal sluikestortingen voornamelijk toe aan de aanstelling van een milieuwachter. Ook de Hoeilaartse stadswachter Wilfried Ooms, die sinds 1999 samen met een collega dagelijks in de gemeente rondtoert op zoek naar sluikestorten of zwerfvuil, is ervan overtuigd dat de situatie hierdoor verbeterde. De gemeenten proberen ook via hun infobladen de burgers ertoe aan te zetten sluikestorters die ze aan het werk hebben gezien onmiddellijk bij de politie aan te geven. In Machelen bestaat voor meldingen van sluikestorten zelfs een gratis telefoonnummer.

FOTO: PASCAL VIGNERON

Grimbergen plaatste op plekken waar regelmatig afval wordt achtergelaten waarschuwborden met vermelding van de boetes.

Ludieke opruimacties

De gemeenten proberen op allerlei manieren hun inwoners te sensibiliseren om het zwerfvuil een halt toe te roepen, en daarbij springen vooral grootschalige opruimacties in het oog. Grimbergen organiseert bijvoorbeeld jaarlijks zo'n actie. 'Twee jaar geleden deden we een beroep op natuurverenigingen, vorig jaar op de scholen en midden oktober dit jaar staken de scouts een handje toe. Eerst hebben we met eigen personeel de grote wegen schoongemaakt en daarna hebben we met een 20-tal scouts de groene pleintjes aangepakt. In totaal werd ongeveer 1 ton afval opgehaald', aldus Chris Deleu van de technische dienst. Dilbeek organiseerde in

Hoge boetes zouden de hoeveelheid zwerfvuil met 50 procent doen dalen

september en oktober l.l. onder het motto 'zwerfvuil, hou je-zelf in de hand' met zwerfvuilruimers in kraakwit pak ludieke opruimacties op de jaarmarkten van Schepdaal en Dilbeek. Zaventem ondersteunt de opruimacties van Natuurpunt wel logistiek, maar neemt zelf geen initiatief omdat men bang is dat de gemeente verantwoordelijk zou worden gesteld voor mogelijke kwetsuren die de opruimers hierbij zouden kunnen oplopen.

Niet alleen openbare besturen maar ook privé-instanties organiseren regelmatig opruimacties en daarbij gaat het niet alleen om natuurverenigingen. Opmerkelijk was bijvoorbeeld het initiatief van het hotel Holiday Inn in Diegem op 14 juni van dit jaar, waar het personeel een opruimactie hield in de omgeving tussen het hotel en het dorpscentrum. Het verzamelde zwerfvuil werd vervolgens een tijdje 'tentoongesteld' aan de ingang van het hotel om de voorbijgangers te

FOTO: PASCAL VIGNERON

sensibiliseren. Een ander voorbeeld is de opruimactie op 4 april l.l. door basisschool Vijverbeek in het gelijknamige domein in Asse, een actie die kaderde in een bewustmakingscampagne naar kinderen en ouders.

Naast opruimacties sensibiliseren de gemeenten nog op tal van andere manieren. In Meise worden bijvoorbeeld artikels over de afvalproblematiek in het infoblad geïllustreerd met foto's van sluikestorten en poogt men bovendien met cijfers aan te tonen dat de verwerking van dit afval wel degelijk een prijs heeft. In Asse worden stickers aangebracht op de gemeentelijke vuilnisbakjes waarop staat: 'Houdt Asse rein. Drop je huisvuil in of naast deze bak? Weldra een fikse boete op zak!'.

Diverse gemeenten proberen op te treden tegen het misbruiken van de openbare vuilnisbakken. In Linkebeek wees burgemeester Van Eyken er in oktober in de 'gemeentelijke mededelingen' op 'dat openbare vuilnisbakken jammer genoeg vaak gebruikt worden om er grote zakken met huishoudelijk afval in te deponeren'. 'We zijn momenteel aan het onderzoeken hoe we de opening van de vuilbakken kleiner kunnen maken zodat er geen zak meer in kan. Aangepaste vuilnisbakken zijn echter moeilijk te vinden', aldus Van Eyken. In Beersel hebben ze wel al straatvuilnisbakjes met een kleinere opening. Omdat vuilnisbakken 'vuil aantrekken' en soms zelf sluikestorten worden, bestaat her en der de tendens

om hun aantal te beperken. De Administratie Bos en Groen van het Vlaams Gewest verwijderde om die reden al enkele vuilnisbakken in het park van Tervuren.

Dweilen met de kraan open

In de meeste gemeenten probeert men het achtergelaten vuil zo snel mogelijk op te ruimen, in de hoop dat propere openbare plaatsen de bevolking ertoe aanzetten om het zo te houden. Met dit doel voor ogen wil Machelen bijvoorbeeld opnieuw een ouderwetse straatveger in het straatbeeld brengen. In Zaventem houden 2 gemeentearbeiders zich dagelijks met niets anders bezig dan met het opruimen van zwerfvuil. 'Je hebt soms wel het gevoel dat we aan het dweilen zijn met de kraan open', aldus milieuembtenaar Guido Declercq. Ook in Drogenbos probeert men kort op de bal te spelen. 'Het illegaal gestorte afval wordt zo vlug mogelijk verwijderd. Voor sluikestorten op privé-eigendommen manen we de eigenaar aan om dat te doen', aldus Victor Vastesager van de Technische Dienst. In verband met dat laatste eisen de gemeentelijke diensten in Machelen dat onbebouwde percelen zoveel mogelijk omheind worden om te voorkomen dat ze worden volgestort.

De Vlaamse Openbare Afvalstoffenmaatschappij OVAM springt de gemeenten bij met subsidies om acties op te zetten ter voorkoming van zwerfvuil.

Luc Vanheerentals

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

Sindsdien is Brussel veranderd, het Pajottenland veranderd, en het theater veranderd. Het Hof van Engeland werd speelhol, en de daar aanwezige gangsters hebben zich vermoedelijk wel eens afgevraagd wie al die mannen en vrouwen met expressieve gezichten op de foto's aan de wand wel waren. De Waltra werd een groene kruideniers- en groentenwinkel. In de KVS groeiden de bomen uit het dak, en het gebouw staat nu al bijna tien jaar in de steigers.

Maar toch wordt dit geen verhaal van nostalgie alleen, want het aanbod aan theater in en rond Brussel was nooit eerder zo groot. In Vlaams-Brabant verrezen de culturele centra, met Dilbeek en Strombeek als de paradepaardjes, waarin alle belangrijke producties uit theaterland - Vlaanderen én Nederland - worden opgevoerd. Dit nieuwe aanbod deed de stroom bussen uit het Pajottenland naar Brussel opdrogen, maar een groot aantal theaterliefhebbers uit Brussel trekt nu geregeld naar producties in Strombeek, Dilbeek, een enkele keer Wemmel, Kraainem, Jezus-Eik. Binnen Brussel begonnen Kaaitheater, Beursschouwburg en Ancienne Belgique (dat AB werd) aan ongelooflijke avonturen, de Vlaamse aanwezigheid in federale instellingen - zoals het Paleis van Schone Kunsten, onlangs verbasterd tot 'Bozar' - was nooit eerder zo groot, en we mogen ook het wonder van Flagey niet vergeten. Ik verneem van de diverse directies dat al deze zalen doorgaans volzet zijn, dat het publiek meer à la carte kiest dan vroeger, niet meer alleen aan dezelfde schouwburg trouw blijft, en dat de recepties veel minder lang duren dan vroeger. Het was dus vroeger niet beter, al lijkt het soms zo.

Een alternatief voor de vloot

Ik heb ze nog gekend, de vloot bussen uit het Pajottenland en de streek rond Asse, die gecontroleerd - want in groep - de reis maakten naar de KVS in Brussel. Men zei toen nog de Vlaamse schouwburg, en Brussel was ver noch ongevaarlijk. Na afloop van de voorstelling - Nand Buyl, Chris Lomme, Wies Andersen, Paul Cammermans, Ivonne Lex, Ann Petersen, altijd Lia Lee als de meid en een paar keer per jaar Senne Rouffaer in een of ander bloederig koningsdrama - trok de hele bus voor een pint na naar Stan Philips in de Waltra of naar het Hof van Engeland, en als wij, stedelingen, veel geluk hadden lieten de acteurs en actrices zich daar ook lijfelijk zien, want de recepties na de voorstelling duurden in die jaren veel langer dan de voorstellingen zelf, maar dan was de vloot bussen met Pajottenlanders al lang terug naar huis vertrokken.

Sinds een paar seizoenen werken Strombeek en Dilbeek uit de rand, met het Kaaitheater en de KVS/Bottelarij uit hartje Brussel, ook samen in een project dat de naam 'Kwartslag' meekreeg. De theaters bieden gezamenlijk hun producties aan, en de theaterliefhebbers - uit Brussel of uit het Pajottenland - kunnen voor hun abonnement hun keuze uit het aanbod van de vier maken. De resultaten zijn zeer bemoe-

digend en de betrokken directies zijn van plan deze samenwerking nog op te voeren.

Uit een zeer recent onderzoek blijkt nu dat het Nederlandstalige publiek van Kwartslag nogal wat gemeenschappelijke kenmerken vertoont, al kunnen hier en daar ook verschillen worden aangewezen. Zo rekruteren zowel Strombeek en Dilbeek als Kaai en KVS overwegend in dezelfde sociale klassen, en het gaat hier dan om hogere sociale klassen. Strombeek en Dilbeek scoren qua hoge inkomensklasse zelfs iets hoger dan KVS/Bottelarij en het Kaaitheater, maar er staan dan ook meer villa's in Strombeek en Dilbeek dan in Molenbeek of in de kanaalzone. De gemiddelde leeftijd van het gezinshoofd bij Kwartslagbezoekers schommelt tussen 25 en 59 jaar, is jonger bij Kaai (tussen 25 en 39), tussen 29 en 54 voor KVS/Bottelarij, tussen 35 en 49 voor Strombeek en Dilbeek. En de betrokken gezinnen hebben meer kinderen in Strombeek en Dilbeek dan in de stedelijke theaters.

Maar uit dit onderzoek blijkt ook dat het publiek voor alle betrokken theaters in de eerste plaats uit Brussel én uit Halle-Vilvoorde en Leuven komt. Voor de Kaai komt daar ook nog een jong, stedelijk publiek uit Gent en Antwerpen bij, terwijl de KVS ook blijkt te rekruteren in kleinere Vlaamse steden zoals Has-

selt en Sint-Niklaas. De les van dit alles is dat, vermoedelijk niet alleen wat het theater betreft, de bevolking van Brussel, Halle-Vilvoorde en Leuven - of Vlaams-Brabant en Brussel - op een spontane manier dezelfde ruimte benut. Men mag hierin een aan onze tijd aangepaste versie zien van de vroegere vloot van bussen uit het Pajottenland.

Guido Fonteyn

van huizen en tuinen

Historisch fruit herleeft

Hoogstamboomgaarden spelen van oudsher een zeer belangrijke rol in het Pajottenland. Bij elke hoeve hoorde vroeger een grote of kleine boomgaard. Veel dorpen en gehuchten liggen trouwens nu nog te midden van de boomgaarden. Nieuwe fruitrassen op laagstam hebben de oude rassen op hoogstam echter langzaam maar zeker verdrongen. Bovendien worden de overgebleven boomgaarden dikwijls aan hun lot overgelaten omdat ze economisch niet meer interessant zijn.

Centrale gegevensbank

Concreet wil het RLZZZ lokale bestuur, landbouwers en inwoners van het Pajottenland met raad en daad bijstaan bij de aanleg van nieuwe en het onderhoud van oude of verwaarloosde boomgaarden. Heel wat gemeenten verstrekken op dit ogenblik al subsidies voor het planten van hoogstamfruitbomen en organiseren in het najaar boomplantacties waarbij de inwoners tegen voordelige voorwaarden fruitbomen kunnen aankopen. Momenteel wordt gewerkt aan een centrale gegevensbank over oude fruitrassen en hoogstammen waar iedereen terecht kan met vragen en informatie over fruit uit eigen streek. Bedoeling is onder meer om mensen die zelf fruitbomen willen planten, te helpen om de juiste bomen te vinden. Maar ook om mensen die oude fruitsoorten willen proeven, in contact te brengen met leveranciers. Eigenaars van hoogstamboomgaarden kunnen er bijvoorbeeld hun fruit aanbieden. Verder worden sinds enkele jaren cursussen gegeven over aanleg en onderhoud van boomgaarden, over het snoeien van fruitbomen, ... Er werden

Het Regionaal Landschap Zenne, Zuun en Zoniën (RLZZZ) heeft een actieplan uitgewerkt om oude fruitsoorten en hoogstamboomgaarden als een kostbaar en landelijk waardevol erfgoed te behouden en te laten herleven in het Pajottenland.

ook al enkele oude hoogstamboomgaarden hersteld, waaronder de boomgaard bij het Felix De Boeck Museum in Drogenbos. Dat gebeurde met de steun van het Aardgasnatuurfonds en in samenwerking met de Nationale Boomgaardenstichting. De bestaande

Oude hoogstamboomgaarden worden dikwijls aan hun lot overgelaten omdat ze economisch niet meer interessant zijn

fruitbomen werden opgeknapt en er werden meer dan 60 nieuwe exemplaren geplant. De soorten zijn zo gekozen dat er van in het begin van het seizoen tot diep in de herfst fruit kan worden geoogst.

Bloed, zweet en tranen

In de lente van volgend jaar verschijnt met de steun van de dienst Cultuur van de provincie Vlaams-Brabant - een boek 'Fruit als smakelijk erfgoed' waarin alle informatie rond de fruitteelt in het Pajottenland, en dan vooral de hoogstam, is samengebracht.

Hoe kweekten, verwerkten en verhandelden onze voorouders het fruit? Welke fruitvariëteiten zijn of waren streekeigen voor het Pajottenland? Wat is hun ontstaansgeschiedenis? Waar kun je in het Pajottenland terecht voor hulp bij determinatie, het snoeien en het verwerken van het fruit? Allemaal vragen waarop dit boekje een antwoord geeft.

'Uren, dagen, en weken spitten in oude literatuur. Zoeken naar oude fruitteeltbedrijven. Het oor te luisteren leggen bij kenners en liefhebbers. Op visite gaan bij de laatst overgebleven boomgaardeniers en dan te horen krijgen: 'Sorry, de man is net overleden'. Bloed, zweet en tranen heeft het me gekost', zegt samenstelster Martine Van de Vijver. 'Maar het leverde me ook onschatbare informatie en prachtige foto's op.'

Het boek bevat ook fiches van typische streekeigen rassen met alle belangrijke informatie in een notendop: uitzicht, smaak en gebruik (inclusief recepten), bloei, groei en opbrengst, bodemvereisten, kruisbestuivers en ziektebestendigheid. Met foto's van onder meer de Jefkespeer, de Palokespruim, de Pamelse Datjes, de Grawijning, de Reinette Hernaut, de dubbele Speeckaert en de Schaarbeekse Kriek.

Paul Geerts

INFO

Voor meer informatie over het boomgaardenproject en over de andere activiteiten van het Regionaal Landschap Zenne, Zuun en Zoniën: De oude Pastorie, Donkerstraat 21, 1750 Gaasbeek, tel. 02-452 6045, e-mail info@rlzzz.be, website www.rlzzz.be

Waterzuivering stuit op dam van bezwaren

Als alles volgens plan verloopt, zullen de rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI's) van Beersel-Lot, Brussel-Noord, Sint-Pieters-Leeuw en Grimbergen de zuiveringsgraad van het afvalwater in het Vlaamse Zennebekken doen stijgen van 8% nu tot 86% vanaf 2006. Maar hoe schoon zal de Zenne dan écht zijn? En waarom scoort Vlaanderen zo slecht op het vlak van waterzuivering?

'Het grootste probleem waar de Zenne nu mee te kampen heeft, is het gebrek aan zuurstof. Hierdoor stinkt de Zenne zo hinderlijk voor de omwonenden en is nagenoeg geen leven mogelijk in het water', vertelt Thierry Warmoes van de afdeling Meetnetten en Onderzoek van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM). 'Op dat vlak zijn de vooruitzichten echter goed. Als alle geplande en in aanbouw zijnde RWZI's in 2006 werken, zal de opgeloste zuurstof toenemen. Op basis van modellen van de VMM verwacht men vanaf 2007 een gevoelige verbetering van de algemene waterkwaliteit. De basiskwaliteitsnormen voor biochemisch en chemisch zuurstofverbruik, zuurstof en stikstof zouden dan gehaald worden, maar niet die voor fosfor. Op termijn dienen zich echter nieuwe problemen aan. Bij hevige neerslag zal immers het water van verharde oppervlakten (zoals

terstoffen), PCB's (polychloorbifenylen) en fenolen en de vervuiling door zware metalen zoals lood, cadmium, koper, kwik en zink. Nu het water nog vuil is, zorgt het chemisch evenwicht ervoor dat die metalen neerslaan op de rivierbodem. Als het water properder wordt, zullen de metalen uit de bodem in het water oplossen. Dat probleem kan alleen maar worden opgelost door een sanering van de volledige rivierbodem van de Zenne, maar het spreekt voor zich dat zo'n gigantische ingreep financieel zeer zwaar weegt. Daarnaast zijn de meeste RWZI's ook niet uitgerust om zware metalen te verwijderen. Het grootste deel van de metalen die de RWZI binnenkomen (afkomstig van industriële lozingen, slijtage van daken, afspoelen van wegen,...) komen dus toch in het oppervlaktewater of het slib terecht. Vanuit een agglomeratie als Brussel zullen dus zeker nog grote vrachten aan metalen de Zenne blijven bereiken, tenzij de RWZI's speciaal uitgerust worden om metalen te verwijderen.'

Europese boetes door vertragingen

De Zenne mag dan al geen schoolvoorbeeld van waterzuivering zijn, ook elders in Vlaanderen hinken we achterop. Coördinatie Zenne, een informeel samenwerkingsverband van natuur- en milieuverenigingen in het Zennebekken wijt die achterstand aan de vaak voorkomende problemen bij het aanvragen van de benodigde vergunningen, die niet zelden veroorzaakt worden door het NIMBY (not-in-my-backyard / 'niet-in-mijn-achtertuin')-syndroom van omwonenden van geplande zuiveringsstations.

Steven Van den Broeck, verantwoordelijk voor de evaluatie van de werking van rioleringen en RWZI's bij de VMM, krijgt dagelijks te maken met vertragingen bij het verkrijgen van vergunningen voor de bouw van RWZI's. 'Tot voor kort zaten 9 dossiers voor RWZI's met een capaciteit van meer dan 10.000 IE (inwoners-equivalenten) muurvast. Recent zijn 4 van deze dossiers gedeblokkeerd, waaronder die van Grimbergen en Sint-Pieters-Leeuw. De bouw van de RWZI's Tervuren, Merchtem, Bambrugge, Beveren en Beveren-Leie is - ondanks herhaaldelijke procedureslagen - nog steeds geblokkeerd. Voor installaties groter dan 10.000 IE verplichtte de Europese Unie ons vóór 31 december 1998 een zuivering met nutriëntenverwijdering te voorzien. De Europese Commissie heeft in deze zaak al een veroordelingsprocedure ingezet. Als de bovenvermelde RWZI's geblokkeerd blijven, zal deze procedure zeker uitmonden in fikse boetes voor het Vlaams Gewest. Installaties met een capaciteit tussen 2.000 en 10.000 IE moeten van Europa tegen eind 2005 over een zuivering beschikken. Tot voor enkele weken waren in deze groep 39 installaties om allerlei redenen geblokkeerd.'

Voor de bouw van RWZI's werkt de Vlaamse overheid met investeringsplannen. Als het investeringsprogramma voor bijvoorbeeld 2005 door de Vlaamse minister van Leefmilieu is goedgekeurd, krijgt Aquafin de opdracht voor alle geplande installaties technische plannen te maken. 'Daarbij worden heel wat scenarioanalyses gemaakt over de afbakening van het zuiveringsgebied en de plaatsen binnen dat ge-

FOTO: PASCAL VIGNERON

De bouw van de RWZI van Brussel-Noord is in juli l.l. gestart

wegen en daken) dat in de rioleringen terecht komt ervoor zorgen dat de overstorten op het gemengd stelsel in werking treden en dat de RWZI's piekdebieten te verwerken krijgen van sterk verdund afvalwater. Bij de bouw van de RWZI van Brussel-Noord wordt wel rekening gehouden met die piekdebieten, maar het is afwachten of het station door die plotse toevloed van verdund afvalwater optimaal zal kunnen functioneren. (een RWZI werkt alleen maar goed als het water voldoende verontreinigd is, n.v.d.r.) En dan is er nog de organische microverontreiniging van de waterkolom en de waterbodem door pesticiden, PAK's (polycyclische aromatische koolwa-

bied waar het station kan komen. Die plaatsen worden getoetst aan tal van criteria: wat zal de weerslag zijn van het station op het milieu (wat staat er in het gewestplan, zijn er waardevolle waterlopen in de buurt, wat zijn de gevolgen voor de vegetatie,...), wat is de mogelijke maatschappelijke hinder (zowel permanent als tijdens de werken), wat zijn de financiële verschillen tussen de mogelijke scenario's,...?', legt Steven Van den Broeck uit. 'Al deze criteria worden zorgvuldig afgewogen om een zo verantwoord mogelijke beslissing te kunnen nemen. Die plannen worden op hun beurt besproken met allerlei instanties zoals de dienst ruimtelijke ordening, de gemeente in kwestie,... In het beste geval zijn na 4 tot 5 maanden alle vergunningen in orde en kunnen we starten met de bouw van een RWZI, maar in de praktijk kan alles lang aanslepen, zoals bijvoorbeeld in Merchtem en Tervuren.'

Een RWZI kan niet overal

In Merchtem wordt nu het derde openbaar onderzoek uitgevoerd, na protest van plaatselijke actiegroepen bij twee eerdere inplantingsplaatsen. Dientengevolge moest Aquafin op zoek naar een nieuwe geschikte locatie. 'Het probleem is dat je niet overal een RWZI kunt inplanten. Je bent min of

'Iedereen vindt het schandelijk dat onze rivieren vervuild zijn, maar niemand wil een zuiveringsinstallatie in zijn buurt'

meer gebonden aan de geografie van het terrein; het laagste punt van een gebied is het meest interessant om een

station te plaatsen, en het gezuiverde water moet ook afgevoerd kunnen worden door een waterloop met een voldoende groot debiet, zodat je geen lange en dure leidingen moet aanleggen.' In Tervuren vordert de bouw van een RWZI met een capaciteit van 15.000 IE nog veel moeizamer dan in Merchtem. De installatie had in 1996 klaar moeten zijn, maar tot op vandaag is nog geen enkele steen gelegd. 'Het station zou aan de Flosstraat komen, op een terrein dat op het gewestplan als een gebied van openbaar nut staat aangegeven', vertelt Van den Broeck. 'Een aantal omwonenden zijn echter sterk gekant tegen de RWZI. Ze hebben onlangs opnieuw klacht ingediend omdat een bepaald, reeds ingewonnen advies niet of niet tijdig voor de tweede maal werd aangevraagd. Gevolg is dat de procedure opnieuw van voor af aan moet starten. Een bijkomend probleem is dat we op het terrein in Tervuren niet op het laagst gelegen punt kunnen bouwen omdat daar een beschermingszone voor waterwinning bestaat. Daarom moet een pompstation het water naar het station pompen, maar dat pompstation zal in een bouwzone liggen waarvoor verkavelingsvoorwaarden gelden die betrekking hebben op de bouw van een woning. De onteigeningsproblemen voor de benodigde gronden voor dit strategisch pompstation slepen echter al jaren aan. Zo zijn we in Tervuren in een straatje zonder eind beland.' Niet alleen mondige bureaus kunnen de bouw van een RWZI flink vertragen. Een grondeigenaar kan weigeren om zijn grond tegen een voor de overheid aanvaardbare prijs te verkopen, of de tegenstrijdige visie van administraties kan dan weer een ambtelijk probleem scheppen.

Maatschappelijk belang in het gedrang

Geurhinder, geluid van opspattend water en aerosolen, kleine afvaldeeltjes die door het opspattend water in de lucht terechtkomen, zijn voorbeelden van mogelijke hinder die een RWZI voor de omwonenden met zich mee kan brengen. 'Het is uiteraard niet de bedoeling om in iemands achtertuin een stinkende beerput neer te poten', aldus Steven Van den Broeck. 'De nieuwste RWZI's ruiken sowieso heel weinig en geven veel minder hinder dan bijvoorbeeld de eerste installaties uit de jaren '80. Er zou een probleem van geurhinder kunnen zijn als slib en septisch materiaal vanuit de hele omgeving naar de RWZI wordt gebracht, maar dat is in Tervuren niet het geval. In het technisch plan gaan we ook na over hoeveel meter de geur zich zal verspreiden en indien nodig worden geurbestrijdingsmiddelen voorzien; de procesonderdelen die geurhinder veroorzaken worden dan afgesloten en de geur wordt afgezogen en gezuiverd in een bio-filter. Mogelijke geluidsproblemen worden eveneens opgespoord met akoestische onderzoeken, we voorzien een groenscherm zodat de installatie niet te zeer opvalt in het landschap,...' Zijn de bezwaren van de omwonenden dan ongegrond volgens Van den Broeck? 'Ik durf niet te zeggen dat hun ongerustheid onterecht is, hinder is een heel subjectief gegeven. Maar we doen er alles aan om die overlast tot een minimum te beperken. De vraag is echter of het maatschappelijk belang op een bepaald ogenblik niet doorweegt. Iedereen vindt het schandelijk dat onze rivieren vervuild zijn en dat de overheid het afvalwater niet zuivert, maar niemand wil een RWZI in zijn buurt. Ons land heeft er zich toe verbonden om het afvalwater in toenemende mate te zuiveren en volgens mij zou de overheid

De RWZI van Tervuren zou aan de Flosstraat komen

op een gegeven ogenblik dan ook moeten beslissen om geblokkeerde situaties niet oneindig te laten aanslepen. Het komt immers steeds meer voor dat omwonenden alle mogelijke rechtsmiddelen uitbuiten om te vermijden dat een RWZI er komt. Men is duidelijk mondiger geworden en kent steeds beter zijn weg in het gerechtelijke kluwen, maar op die manier slagen we er nooit in om de zo noodzakelijke RWZI's in te planten.'

Petra Goovaerts

Coördinatie Zenne geeft onder meer Grenzeloze Schelde Nieuws en De Zennekrant uit. Voor meer info kunt u terecht bij Coördinatie Zenne p/a v.z.w. Grenzeloze Schelde, Akenkaai 2bis, 1000 Brussel, tel. 02-201 08 08, e-mail info@gz-esf.be

RESTAURANDT

FOTO'S: PASCAL VIGNERON

Brasserie de Met in Vilvoorde honderd jaar

Brasserie de Met is niet moeilijk te vinden. Het is de meest opvallende en grootste horecagelegenheid op de Grote Markt van Vilvoorde. Bij het binnenkomen zie je tegen de achterwand een grote foto die een beeld geeft van de vroegere markthal. Het Jugendstilgebouw met veel staal en glas werd indertijd ontworpen door architect Jean Hauwaert, een leerling van de beroemde Victor Horta. Toen de wekelijkse markt in 1974 van de Grote Markt naar de Rooseveltplein verhuisde, leek het imposante gebouw ten dode opgeschreven. Gelukkig daagden er na bijna twee decennia leegstand enkele investeerders op die de 'toede met' renoveerden en daarbij veel respect aan de dag legden voor het behoud van het oorspronkelijke karakter van de vroegere markthal. In het restaurantgedeelte zie je bijvoorbeeld nog duidelijk de stenen bogen die de gaanderij op de eerste verdieping ondersteunden. Ook de typische gietijzeren Jugendstil-elementen van het vroegere marktgebouw springen in het oog.

Harmonie tussen toen en nu

Uitbater Erik Vanmeulder, die hier sinds januari 2000 de scepter zwaait, is niet te beroerd om me een kleine rondleiding te geven. We belanden eerst in de reusachtige feestzaal waarin duidelijk de industriële architectuur van de markthal bewaard is gebleven. Zoals in de brasserie overheersen de tinten zachtgeel en groen. Wijzend op het middenpad vertelt Vanmeulder dat dit vroeger

Een eeuw geleden, in 1903, werd in hartje Vilvoorde de 'toede met', de overdekte markt, geopend waar tot 1974 een deel van de wekelijkse markt werd gehouden. Na jaren van leegstand en verval werd het beschermde gebouw in het begin van de jaren '90 herschapen in een brasserie met een gigantische feestzaal, een eetzaal voor groepen en een vergaderruimte.

de straat was die van de Grote Markt naar de wijk daarachter liep. Aan weerszijde bevonden zich de stands met vlees, vis, gevogelte en zuivelproducten die hier wekelijks te koop werden aangeboden.

Toen de wekelijkse markt in 1974 verhuisde, leek de 'toede met' ten dode opgeschreven

Van de imposante feestzaal, waar wel 600 mensen in kunnen, trekken we naar de bovenverdieping met een intieme eetzaal voor groepen en seminarie- en vergaderruimten. Ook hier harmonieert het moderne comfort met de charme van weleer.

Eenvoud en luxe

In de brasserie is het een komen en

gaan van het gemengde publiek dat je in dit soort gelegenheden kunt verwachten. De prijzen zijn democratisch, de drempel is laag, de plek is bekend en dus ideaal om af te spreken.

Er komen ook opmerkelijk veel buitenlanders van bedrijven uit de directe omgeving, zoals de Japanners van Komatsu, een bedrijf dat graafmachines maakt, die nieuwsgierig de plaatselijke keuken komen uitproberen. Brasserie de Met heeft een aantrekkelijke kaart. Naast het huisbier Tongerlo zijn er zeven bieren van 't vat en verder het gebruikelijke aanbod van dranken en kleine hapjes. Maar in tegenstelling tot de doorsnee brasserie worden hier ook dure moutwhisky's geserveerd en is er een ruime keus in vis- en vleesgerechten. Tijdens mijn bezoek verorberde ik een zeer pittige wokschtotel met een half flesje Côtes du Ventoux en pannenkoeken toe, waarvoor ik 26,50 euro betaalde.

'Komt burgemeester Jean-Luc Dehaene hier ook wel eens', vraag ik bij het afscheid aan Erik Vanmeulder. 'Hij laat zich dikwijls zien op de evenementen die in onze grote zaal worden gehouden', klinkt het bevestigend.

Wat bewijst dat de Met nog steeds of opnieuw een centrale rol speelt in Vilvoorde.

GVS

Brasserie-feestzalen de Met, Grote Markt 7, 1800 Vilvoorde, tel. 02-253 30 00, website www.demet.be

Dagelijks open van 10.00 tot 24.00, keuken open tot 22.30.

Koffie onder de kerstboom

Al 15 jaar lang ontfermt de Beerselse vereniging Mensen voor Mensen zich over mensen in de gemeente die in armoedige omstandigheden leven. Rond de kerstperiode bezorgen de vrijwilligers traditiegetrouw meer dan tachtig Beerselse gezinnen een pakket met voedingsmiddelen en onderhoudsproducten. Elk jaar opnieuw blijkt dat de hulp die Mensen voor Mensen biedt meer dan nodig is.

‘Het aantal gezinnen dat twee keer per jaar, met Pasen en met Kerstmis, een pakket ontvangt is spijtig genoeg de voorbije jaren niet gedaald’, vertelt Ria Liekendael van Mensen voor Mensen. ‘Onze gemeente telt, zoals zoveel andere, nog steeds een heel aantal gezinnen en alleenstaanden die de eindjes nauwelijks aan mekaar kunnen knopen.’ De vereniging Mensen voor Mensen kan rekenen op een vaste kern van een tiental medewerkers, zo’n vijftien mensen springen tijdelijk bij als er specifieke acties op het getouw staan. Deze maand is die bijkomende hulp zeker nodig, want rond de kerstperiode moeten de pakketten worden samengesteld en verdeeld. ‘De gezinnen en alleenstaanden waarvan we vermoeden dat ze een pakket kunnen gebruiken, kregen een brief in de bus met een aanvraagformulier. Wie de brief terugstuurt, krijgt er een. Afhankelijk van de samenstelling van het gezin stellen we pakketten samen met onder meer koffie, confituur, cornflakes, zeep, shampoo en enkele onderhoudsproducten’, legt Ria Liekendael uit.

Schoorvoetend hulp vragen

‘Gezien de erg delicate materie is het voor ons niet makkelijk om te weten te komen wie er hulp kan gebruiken. Gelukkig krijgen we vaak tips van het OCMW en houden onze medewerkers in hun eigen deelgemeente ogen en oren open. Een heel aantal gezinnen zit blijkbaar in een vicieuze cirkel en slaagt er niet in uit de armoede te geraken, gezien ze elke keer opnieuw om een pakket vragen. We delen nu aan meer dan tachtig gezinnen twee keer

FOTO: PASCAL VIGNERON

Ria Liekendael (midden) en enkele medewerkers van de Beerselse Grote Sleutel

per jaar een pakket uit, maar waarschijnlijk kunnen veel meer mensen onze hulp gebruiken. Er is heel veel verdoken armoede. Mensen geven niet graag toe dat ze wat hulp kunnen gebruiken en wij moeten zo discreet mogelijk te werk gaan’, aldus Ria Liekendael. Dat het voor veel mensen die het moeilijk hebben een enorme stap is om hulp te vragen, ervaren de vrijwilligers van Mensen voor Mensen maar al te vaak. ‘Vorig jaar belde hier op kerstavond een vrouw aan. Ze vertelde dat haar buurvrouw, een alleenstaande moeder met vier kinderen, zonder eten en verwarming zat. De vrouw kreeg geen alimentatie en al evenmin een werkloosheidsuitkering. Ik heb haar een pakket gebracht en heb het probleem aangekaart bij de burgemeester en het OCMW. Beetje bij beetje is ze er opnieuw bovenop geraakt’, vertelt Ria Liekendael.

Druppel op gloeiende plaat

Naast de halfjaarlijkse pakkettenactie, houdt Mensen voor Mensen ook permanentie in de Beerselse Grote Sleutel. ‘Elke eerste dinsdag van de maand kunnen mensen daar terecht voor gratis tweedehandskleding en huisraad’, verduidelijkt Ria Liekendael. ‘De tweedehandskleding wordt geschonken

door de inwoners van Beersel, maar de voedselpakketten betaalt de vereniging zelf. ‘Een pakket heeft een waarde van gemiddeld 75 euro, dus er is voor de actie heel wat geld nodig. We kunnen dat blijven doen dankzij de steun van serviceclub Kiwanis, die de opbrengst van hun jaarlijks concert aan Mensen voor Mensen schenkt. Daarnaast krijgen we een kleine subsidie van het gemeentebestuur en ook regel-

‘Een heel aantal gezinnen zit blijkbaar in een vicieuze cirkel en slaagt er niet in uit de armoede te geraken’

matig giften van particulieren. Misschien is ons werk maar een druppel op een gloeiende plaat, maar het is zeker beter dan niets voor de mensen in onze gemeente die het moeilijk hebben’, besluit Ria Liekendael.

Tina Deneyer

Voor meer informatie over de vereniging Mensen voor Mensen kunt u terecht bij Ria Liekendael, 't Heiken 9, Aalsemberg (Beersel) of op het telefoonnummer 0495-79 93 21

Kaffee unter dem Weihnachtbaum

Schon seit 15 Jahren kümmert sich der Beerseler Verein Mensen für Menschen um Mitbürger, die unter ärmlichen Verhältnissen leben. Um die Weihnachtszeit herum übergeben die Freiwilligen traditionsgemäß mehr als achtzig Beerseler Familien ein Paket mit Lebensmitteln und Gegenständen des täglichen Bedarfs. Die Hilfe, die Mensen für Menschen leistet, erweist sich jedes Jahr wieder aufs Neue als bitternotwendig.

GRIMBERGEN, NORBERTUS EN TANCHELIJN

WIE GRIMBERGEN ZEGT, DENKT METEEN AAN BIER, VAAK TEN ONRECHTE "TRAPPIST" GENOEMD. DE PATERKS DIE HET BIER VOOR HET EERST BROUWDEN, WAREN IMMERS GEEN TRAPPISTEN MAAR NORBERTIJNEN (OOK WEL PREMONSTRATENZERS OF WITHEREN GENOEMD) VAN DE ABDIJ VAN GRIMBERGEN.

NORBERTUS WERD OMSTREEKS 1083 GEBOREN IN GENNEP UIT OUDERS VAN KLEINE ADEL. ALS TWEEDE ZON TREEDT HIJ NAAR FEODALE GEWOONTE TOE TOT DE GEESTELIJKE STAND EN WORDT KOORHEER IN XANTEN.

AANVANKELIJK NEEMT NORBERTUS HET NIET ZO NAUW MET ZIJN AMBT EN BEWEEGT ZICH HOOFDZAKELIJK IN WERELDSE KRINGEN. HIJ WORDT ZELFS HOFKAPELAAN VAN DE DUITSE KEIZER HENDRIK V.

30

DOOR VERMENGING VAN WERELDLIJKE EN GEESTELIJKE BELANGEN WAS DE KERK IN DIE TIJD NIET ALTIJD EEN STICHTEND VOORBEELD. PAUS GREGORIUS VII PROBEERT ORDE OP ZAKEN TE STELLEN.

IN DE MARGE VAN HET KERKELIJK GEBEUREN DUKEN OVERAL TE LANDE ZGN. "WANDELPREDIKERS" OP DIE TERUG WILLEN NAAK HET OORSPRONKELIJK EVANGELIÏSCH IDEEAAL VAN DE EERSTE CHRISTENGEMEENSCHAPPEN.

NORBERTUS WORDT 1 VAN HEN EN KRIJGT ONDANKS ZIJN KRITIEK OP DE KERK PAUSELIJKE TOESTEMMING OM TE PREKEN.

OMSTREEKS DEZELFDE TIJD KRUIST EEN ANDERE BOETEPREDIKER HET PAD VAN NORBERTUS M.N. TANCHELIJN OF TANCHELM. DE MAN WAS BIJZONDER WELBESPRAAKT EN KREEG OP KORTE TIJD HEELWAT AANHANG IN HET TOENMALIGE BRABANT.

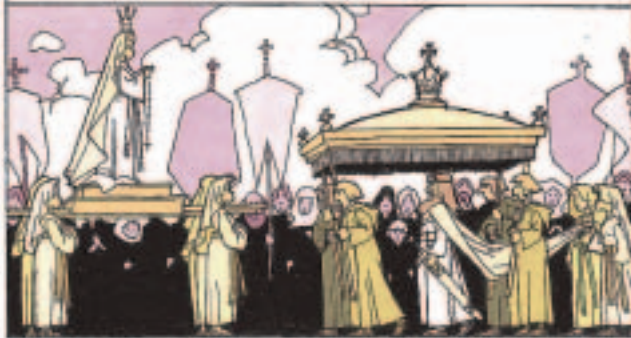
AANVANKELIJK TROK TANCHELM VOORAL VAN LEER TEGEN DE DECADENTIE VAN DE GEESTELIJKEN. ECHT KETTERS VOOR DIE TIJD KLONK HET TOEN HIJ DE GEHOORZAAMHEID AAN DE GEESTELIJKHEID IN TWIJFEL TROK, AFRAADDE TIENDEN TE BETALEN EN HET ONTVANGEN VAN DE COMMUNIE UIT "ONWAARDIGE" PRIESTERHANDEN ONGELDIG NOEMDE.

TANCHELM KREEG SCHAREN VOLGELINGEN ACHTER ZICH, DIE HEM OP HANDEN DROEGEN. HIJ GING GEKLEED IN EEN GOUDEN MANTEL, DROEG EEN DIADEEM EN ZWAARD EN BESCHIKTE, NAAR MEN ZEGT, OVER EEN LEGER LIJFWACHTEN VAN 3000 MAN.

OP DEN DUUR GINGEN ZIJN LEERLINGEN HEM VERGODELIJKEN EN DRONKEN ZE ZELFS ZIJN BADWATER. TANCHELM LIET ZICH DIE STATUS WELGEVALLEN EN ENSCENEERDE EEN HUWELIJK TUSSEN HEM EN DE MAAGD MARIA.

DE PARODIE BEREIKTE HAAR HOOGTEPUNT MET DE VORMING VAN EEN ZGN. BROEDERSCHAP VAN 12 APOSTELN DIE OM BEURTEN GESLACHTSGEMEENSCHAP HADDEN MET EEN VROUW DIE DE STATUS VAN MARIA KREEG TOEGEWEEZEN.

TOEN TANCHELM IN 1115 DE SCHELDE OVERSTAK, WERD HIJ DOOR EEN PRIESTER DOODGESLAGEN, MAAR ZIJN LEER EN AANHANG BLEVEN NOG EEN HELE TIJD VOOR BEKOEING ZORGEN.

VOORAL DOOR DE PREKEN VAN NORBERTUS WERD DE KETTERNIJ UITEINDELIJK DE KOP INGEDRUKT.

IN 1121 KRIJGT NORBERTUS VAN DE FRANSE BISSCHOP BARTHOLOMAEUS EEN LAP GROND IN PREMONTRE WAAR HIJ EEN EERSTE KLOOSTERGEMEENSCHAP STICHT.

FLOREFFE WORDT DE EERSTE DOCHTERABDIJ EN LATER VOLGEN O.A. POSTEL, LEFFE, TONGERLO, AVERBODE, HEVERLEE EN OOK GRIMBERGEN.

AAN HET EINDE VAN ZIJN LEVEN WORDT NORBERTUS NOG AARTSBISSCHOP VAN MAAGDENBURG EN VOORKOMT HIJ EEN SCHEURING BINNEN DE KERK. HIJ STERFT OP 6 JUNI 1134 EN WORDT LATER HEILIG VERKLAARD.

Thuis, ver van thuis

Heimwee naar de Oostenrijkse bergen maakte plaats voor een warme liefde voor de Belgische kust en voor de rand. Maar het gevoel op twee plaatsen thuis te zijn, slijt niet bij Silvia Kubista uit Dilbeek.

‘Ik kreeg tranen in mijn ogen van ontroering toen ik hoorde dat een nonkel van mijn man drie weken lang met zijn neus in de Duitse boeken had gezeten om bij wijze van welkomstgeschenk in mijn eigen taal met mij te kunnen praten. Dat vond ik enorm tof, want ik verstond geen letter Nederlands of Frans toen ik hier kwam wonen.’

Silvia besloot als tegenprestatie dadelijk Nederlands te leren. ‘Maar toen begon de ruzie tussen mijn schoonouders’, herinnert ze zich. ‘Mijn schoonmoeder is een Aalsterse en mijn schoonvader komt uit het Waalse Hoi. Schoonpa vond dat ik maar eerst Frans moest leren en mijn schoonmoeder wilde dat Nederlands voorrang zou krijgen. Dat maakte me zo boos dat ik ermee bedreigd heb alleen nog Duits te spreken als ze niet zouden ophouden met hun gekibbel. Om ze allebei tevreden te stellen, heb ik uiteindelijk toch maar meteen Frans én Nederlands geleerd.’

Van haar schoonmoeder kreeg ze veel hulp om vlekkeloos Nederlands te leren spreken en schrijven. ‘Ruzie maken over talen vind ik zo stom, zeker in zo’n klein land als België.’ Met haar man Michel spreekt Silvia tegenwoordig vooral Frans, ‘en soms ook Duits’, voegt ze eraan toe, ‘want uit wederzijds respect vonden we dat we elkaars taal moesten leren. Als Michel moe wordt, verstaat hij echter geen Duits meer’, lacht de Oostenrijkse.

De rust van de zee

Volgens Silvia is er duidelijk een verschil tussen Vlamingen en Walen. ‘De Oostenrijkse ‘Gemütlichkeit’ (gezelligheid, gemoedelijkheid) vind ik alleen terug bij Vlamingen; die lachen en praten veel. Dat merk ik ook als ik mensen

FOTO: PASCAL VIGNERON

Silvia Kubista

‘Ruzie maken over talen vind ik stom, zeker in zo’n klein land als België’

rondleid in Oostenrijk. Ik werk al twintig jaar op de Oostenrijkse dienst voor toerisme in Brussel. Vlamingen zijn gecharmeerd door de Oostenrijkse natuur, ze houden van goed eten en ze amuseren zich graag. Bij Franstaligen is dat minder het geval; mogelijk voelen ze zich wat onzekerder op vreemd terrein.’

Door haar werk op de toeristische dienst voelt Silvia telkens weer dat haar hart zowel naar Oostenrijk als Vlaanderen uitgaat. ‘Het doet mij heel veel plezier om Oostenrijk te kunnen laten zien aan Belgen. Anderzijds voel ik mij hier

ook goed en heb ik veel (Nederlands-talige) vrienden. Vooral toen ik hier pas was, werd ik soms overmand door heimwee naar de bergen. Tot ik de kuststreek en de zee ontdekte, een compleet ander landschap, maar ik vind er diezelfde rust terug als in de bergen. Ook de rest van Vlaanderen en vooral de Vlaamse Ardennen spreken mij erg aan.’

Deuren open laten

De eerste keer dat ze in België was, vertoefde Silvia drie weken bij Michel. ‘Die enkele weken waren voldoende om halsoverkop op hem verliefd te worden én op België. Ik was eerst niet zo enthousiast om naar hier op vakantie te komen, maar hij troonde mij mee naar de mooiste plekjes. Terug in Oostenrijk heb ik niet lang getwijfeld; ik verkocht mijn gloednieuw appartement, mijn auto en piano. Michel en ik zijn ginder getrouwd en nu wonen we in Dilbeek.’

Hun twee kinderen Sarah (16) en Jonathan (19) groeiden op in vier talen. ‘Aanvankelijk liepen ze school in het Nederlands. Maar omdat de vakanties van beide taalgemeenschappen niet samenlopen en mijn man in het Franstalig onderwijs staat, moesten we ze om praktische redenen van school laten veranderen. Duits leerden ze van mij en Engels van onze talrijke Engeltalige vrienden. Die viertaligheid juich ik toe. Het is altijd beter een deurtje open te laten in het leven dan er een dicht te doen’, besluit Silvia.

An Van hamme

A la maison, loin de ses racines

La nostalgie des montagnes autrichiennes a cédé la place à un amour profond pour la côte belge et pour la périphérie. Mais le sentiment d’être chez elle en deux endroits n’est nullement entamé chez Silvia Kubista de Dilbeek. ‘J’avais trouvé vraiment sympa qu’un oncle de mon époux ait passé trois semaines le nez dans ses bouquins d’allemand pour pouvoir s’adresser à moi dans ma propre langue en guise de cadeau de bienvenue. Je ne comprenais en effet pas un mot de français ou de néerlandais quand je suis venue habiter ici,’ raconte Silvia. En contrepartie, elle a aussitôt décidé de s’initier à la langue de Molière et à celle de Vondel. Avec son époux Michel, elle parle essentiellement français, ‘et quelquefois aussi allemand, car par respect mutuel, nous avons trouvé que nous devons apprendre la langue de l’autre.’